

KUOPIO

TILINPÄÄTÖS 2021

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue
Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta 23.2.2022

Sisällys

	sivu
Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen 2021	
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	1
Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut	3
Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut	16
Taidepalvelut	26
Sisäisen valvonnan selonteko	36
Henkilöstöseuranta	41
Mittaristo	42
Talousarvion toteutumisvertailutietoja	44
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen toimintatietoja 2021	53
Hankkeiden seuranta	65

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkangas

Toiminta

Koronaepidemia aiheutti koko vuoden ajan rajoituksia palveluihin ja aukioloaikoihin sekä vaikutti myös asiakaskäyttäytymiseen. Asiakasmäärätavoitteet ja sitä kautta tulotavoitteet eivät toteutuneet tavoitteiden mukaisesti. Poikkeuksena lasten- ja nuorten hyvinvointiranneke, joka saavutti Kuntolaakson uimahallissa kävijätavoitteen. Kuopion peruskorjatun museon Kantin avaaminen yleisölle ja Lippumäen uimahallin avaaminen viivästyi poikkeustilanteen vuoksi. Vastaavasti etä tapahtumien ja verkkoasioinnin määrä kasvoi mm. kirjastopalveluissa.

Koronapandemia, yhdessä maailmanlaajuisen komponenttipulan ja mm. rakennustarvikkeiden kovan kysynnän vuoksi aiheuttivat viivästyksiä ja kustannusnousua Kuopion museon perusnäyttelyjen toteutuksen aikaan. Merkittävä osa jo päätetyistä ja tilatuista hankinnoista ja niiden kustannuksista siirtyi vuodelle 2022.

Taidepalveluissa kaupunginteatterin harjoitustoiminta on voinut jatkua koronaepidemiasta huolimatta hyvin terveysturvallisuusjärjestelyin. Kevätkauden teatteri oli suljettu ja tuolloin valmisteltiin esityksistä vapautuneella työajalla yksi ylimääräinen näytelmä. Syyskaudella esityksiä jo järjestettiin, mutta ryhmämyynti ja ulosvuokraustapahtumat vähentyivät eikä yleisö liikkunut entiseen tapaan.

Kaupunginorkesteri on tarjonnut koko kevään ajan striimattuja konsertteja eri kohderyhmille ja ne ovat löytäneet yleisönsä hyvin. Alkusyksyn osalta viihdekonsertit vetivät hyvin yleisöä, mutta loppuvuotta kohden koronatilanne paheni jälleen eikä yleisöä enää käynyt konserteissa entiseen tapaan.

Hyvällä mielellä Pohjois-Savo -hanke / Mieliteko-ohjelma on edennyt suunnitelman mukaisesti. Ohjelmaan lähti mukaan 17 Pohjois-Savon kuntaa, joiden kanssa työskentely käynnistyi välittömästi. Merkittävimpänä toimenpiteenä on ollut maakunnassa toimivien eri tahojen ja hankkeiden kartoittaminen. Tavoitteena on ollut yhteistyömahdollisuuksien kartoittaminen ja päällekkäisen työn välttäminen. Syksyn aikana on laadittu brändikäsikirja, jonka osana on viestintäsuunnitelma sekä on avattu myös oma verkkosivusto ja kaksi sosiaalisen median kanavaa, lisäksi medianäkyvyyttä on saavutettu hyvin (lehdet, tv, radio).

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen toimintakate ylittyi budjetoidusta 0,2 milj. euroa (100,5%).

Toimintatuotot alittuvat budjetoidusta n. 2,8 milj. euroa ja toimintakulut alittuvat vastaavasti n. 2,6 milj. euroa, toimintakatteen ylitys 0,2 milj. euroa.

Kevään aikana yleisörajoitukset koronapandemian vuoksi olivat niin tiukat, että esim. taidepalveissa esitystoimintaa ei ollut mahdollista toteuttaa lainkaan, ja myös tapahtumia peruttiin, eikä tilojen vuokraus vaikeutui. Myös muissa hyvinvoinnin edistämisen palveluissa rajoitustoimet vähensivät kävijämääriä ja supistivat aukioloaikoja, mikä vaikutti siihen, että tulotavoitteet eivät toteutuneet. Yleisön käyttäytyminen rokotusten edessä ja koronan hellittäessä oli vaikeasti ennustettavissa, joten kävijätavoitteet ja pääsylipputulot eivät toteutuneet syyskaudellakaan tavoitteiden mukaisesti.

Lisäksi Kuopio-hallin käyttö rokotokeskuksena rajoitti hallin liikunta- ja tapahtumatoimintaa. Lippumäen uimahallin suunniteltua myöhempi avaaminen heikensi osaltaan palvelualueen tulotavoitteen toteutumista. Samoin peruskorjatun Kuopion museon avautumisen viivästyminen (4 kk) vaikutti tulotavoitteen toteutumiseen. Kuopion museon perusnäyttelyn valmistuminen ja avaaminen yleisölle siirtyi joulukuusta 2021 kevääseen 2022.

Kuluja saatiin vastaavasti alennettua mm. kansalaistoiminnan palveluissa, kun seminaarit, tapahtumat ja juhlat järjestettiin virtuaalisesti. Taidepalveluissa tuli kustannussäästöjä palkkojen erilliskorvauksista, vierailijoiden palkkioista, matka- ja majoituskuluista sekä tekijänoikeusmaksuista.

Tulojen toteutumassa on mukana vuonna 2020 saadut korona-avustukset, joista osa siirrettiin vuodelle 2021 käytettäväksi sekä uudet korona-avustukset, jotka saatiin syksyllä 2021. Em. avustusten vaikutus tuloissa on yhteensä n. 1 milj. euroa. Teatterin osalta niiden vaikutus tuloissa on 0,7 milj. euroa, musiikkikeskuksen osalta 0,1 milj. euroa ja museokeskuksen osalta 0,15 milj. euroa ja kansalaisopiston osalta 0,05 milj. euroa.

Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestäminen

1. Talouden sopeutustoimissa onnistuminen ja henkilöstövaikutuksiin varautuminen peruspalvelujen toimivuus ja työhyvinvointi huomioiden
 - Sopeutustoimet on tehty työtä organisoiden. Työhyvinvointisuunnitelmaa toteutetaan ja toteutusta seurataan.
 - Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen htv-määrä on tammi-joulukuun tietojen perusteella kasvanut 6 henkilötyövuotta edelliseen vuoteen verrattuna (yhteensä 370 htv). Kasvu perustuu mm. uuden Museokeskus Kantin valmistumiseen ja käyttöönottoon, Kuntolaakson uimahallin tilojen ja käyttäjämäärän edellyttämän lakisääteisen valvontavelvoitteen toteuttamiseen sekä Hyvällä mielellä Pohjois-Savo -hankkeen käynnistymiseen.
2. Työelämän muutosten hallinta: etätyöskentely ja sen johtaminen, monipaikkatyöskentely ja uudenlaiset työympäristöt, työhyvinvointi, sairauspoissaolot
 - Etätyön tekeminen on lisääntynyt merkittävästi, toimivien yhteyksien ansiosta on myös etätyön johtaminen onnistunut. Osa työntekijöistä tekee asiakaspalvelutyötä, joka on lähityötä. Etätyöskentelyä on rytmitetty mm. kohtaamisilla työpaikoilla, koronarajoitusten niin mahdollistaessa.
 - Vuoden 2021 sairauspoissaolot ovat edelleen vähentyneet vuosiin 2019 ja 2020 verrattuna. Sairauspoissaoloja oli vuonna 2021 yhteensä 10,4 htv, kun vuonna 2020 poissaoloja oli 11 htv ja vuonna 2019 poissaoloja oli 11,9 htv. Kaupunkitasoisesti sairauspoissaoloja oli 18,4 htv.
3. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osaamisen vahvistaminen. Ohjeiden päivitys ja henkilöstön koulutus.
 - Päätöksenteon osalta toiminta on sujunut ohjeiden sekä voimassa olevien hallinto- ja toimintasääntöjen puitteissa. Toimintasääntö päivitettiin syksyn 2021 aikana kolme kertaa.
 - Kaupunkitasoisia ohjeita on päivitetty mm. laskutus- ja perintäohje sekä luotto- ja maksukorttiohje ja tästä tullaan järjestämään vielä erillinen koulutus.

Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut

Hyvinvoinnin edistämisen johtaja Janne Hentunen

Toiminta

Kirjastopalveluiden osalta riski strategian tavoitteiden toteutumiselle olivat vuoden 2021 aikana pandemiatilanteiden vaihtelun vuoksi kirjastojen rajoitetut palvelut ja aukioloajat (mm. omatoimikirjastojen omatoimiaikojen sulut, kirjastoautojen kävijärajoitteet), joiden vuoksi kävijämäärä ei toteutunut suunnitellusti. Normaali-vuonna kirjastoissa on ollut noin 1,3 miljoonaa käyntiä ja nyt se jäin noin 1 miljoonaan käyntiin. Kävijämäärän vähentyminen ei kuitenkaan heijastunut samassa määrin kirjaston lainausmääriin, tapahtumien ja opetustun-tien määriin ym. mittareihin, joilla mitataan kirjastopalveluiden toteuttamista. Lainausmäärät normaalivuonna ovat olleet noin 2,1 miljoonaa. Nyt päästiin lähelle sitä luvun ollessa 2,08 miljoonaa. Valtuuston asettama sitova tavoite kirjastopalveluiden lainat/asukas oli 17 ja toteuma oli noin 16,8. Tapahtumat pystyttiin pitä-mään osin fyysisinä pienemmille osallistujamäärille ja osin siirtämään etä tapahtumiksi. Etä tapahtumat mah-dollistivat laajemman osallistujamäärän ja se kasvoi vuoden 2021 aikana esim. normaalivuodesta 2019, jol-loin etä tapahtumat eivät vielä kuuluneet kirjaston palveluvalikoimaan. Muutoinkin verkkoasiointi kirjastossa ylitti ensimmäisen kerran fyysisen asiointin määrän 100 000 käynnillä verkkoasiointien määrän ollessa 1,1 miljoonaa.

Liikuntapaikkapalveluiden osalta riski strategian tavoitteiden toteutumiselle olivat vuoden 2021 aikana pan-demiatilanteiden vaihtelun vuoksi liikuntapaikkojen rajoitetut palvelut ja aukioloajat sekä Kuopio-hallin toimi-minen osittaisena rokotekeskuksena ja Lippumäen uimahallin suunniteltua myöhempi avaaminen. Pandemi-an vaikutus asiakaskäyttämiseen on ollut myöskin ilmeistä. Kävijämäärä liikuntapaikkapalveluissa oli vuo-den 2021 aikana noin 1,2 miljoonaa kävijää, kun normaalina vuonna käyntikertoja on ollut noin 1,4 miljoonaa. Lasten- ja nuorten hyvinvointiranneke saavutti kuitenkin Kuntolaakson uimahallissa kävijätavoitteen kävijä-määrän ollessa n. 107 000 käyntiä.

Museopalveluissa strategisten tavoitteiden toteutumista ja tulotavoitteiden saavuttamista haittasi koronapan-demia ja siitä johtuvat rajoitukset. Pandemian vuoksi Kuopion museon uudisrakennuksen näyttelyiden, ta-pahtumapalveluiden ja pedagogisten palveluiden sekä uuden kahvilan avaamista yleisölle jouduttiin siirtä-mään neljä kuukautta suunnitellusta ja budjetoidusta. Pandemia rajoitti asiakaskäyntejä myös asiakkaiden koronavarovaisuuden vuoksi. Varsinkaan syksyllä ja loppuvuodesta asiakkaat eivät rohjenneet täysipainoi-sesti hyödyntää museon palvelutarjontaa. Tämä näkyi kaikissa asiakasryhmissä, myös koululais- ja päiväko-tiryhmien vierailujen määrässä. Normaalia alhaisempien käyntimäärien vuoksi pääsylipputulot ja toiminta eivät toteutuneet tavoitteiden mukaisesti, vaikka avajaisnäyttely olikin olosuhteisiin nähden menestys. Avau-tumisen viivästymisen (4 kk) vuoksi myös museokaupan myyntituotot sekä kahvilan vuokratuototkaan eivät toteutuneet budjetoidusti.

Koronapandemia, yhdessä maailmanlaajuisen komponenttipulan ja mm. rakennustarvikkeiden kovan kysyn-nän vuoksi aiheuttivat mm. viivästyksiä ja kustannusnousua myös Kuopion museon perusnäyttelykokonai-suuden rakentamisen ja näyttelytoteutuksen aikatauluun. Tämä aiheutti sen, että perusnäyttelyn rakentami-nen ja muu toteutus viivästyivät ja merkittävä osa jo päätetyistä ja tilatuista hankinnoista ja niiden kustannuk-sista siirtyi vuodelle 2022. Perusnäyttelyyn vuonna 2021 kohdennetusta investointimäärärahasta jäi käyttä-mättä 517 000 €, joka tulee saada käyttää investointimäärärahana perusnäyttelyn rakentamiskustannuksiin alkuvuodesta 2022. Perusnäyttelyn valmistuminen ja avaaminen yleisölle siirtyi joulukuusta 2021 kevääseen 2022.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Omatoimisen hyvinvoinnin palvelujen vastuualueen tulot ovat n. 719 000 € alle talousarvion (tot 86,3 %), menot alittuivat n. 416 000 € (tot 98,6 %) toimintakatteen ollessa 303 000 yli talousarvion (tot 101,3 %).

Kirjastopalveluissa tuloja jää saamatta noin -37 000 €, vaikka hankerahoitusta saatiinkin tulopuolelle kesken vuoden lisää. Suurimmat poikkeamat olivat vuokratuotoissa (-14 000), myöhästymismaksuissa (-26 000) ja aineistokorvauksissa (-8 000). Poikkeama tulototeuma johtuu osin epidemiologisesta tilanteesta. Tilikaudelle jää silti alijäämän sijasta ylijäämää, koska ICT-kustannukset ovat pienentyneet suunnitellusta laskutuksen

tarkistuksen ja koneiden vähentämisen myötä, vuoden 2021 verkkomaksamisen kustannukset on veloitettu kaupungilta keskitetysti, vaikka ne oli budjetoitu kirjaston budjettiin, henkilöstömenoja on säästynyt henkilöstötilanteisiin liittyvien prosessien keskeneräisyyden vuoksi ratkaisujen siirryttyä loppuvuoteen ja koska kirjaston sunnuntain aukioloaika pääsi alkamaan vasta 1.9., vaikka se oli budjetoitu koko vuodelle.

Liikuntapaikkapalveluiden toimintakatteen ylitys oli noin 818 000 euroa. Tulojen menetys oli kokonaisuudessa noin 738 000 euroa ja menot ylittyivät talousarviosta noin 80 000 euroa. Tulojen menetyksen osalta pandemiassa ja Kuopio-hallin toimiminen osittaisena rokotekeskuksena sekä Lippumäen uimahallin avautumisen myöhästyminen aiheuttivat poikkeaman talousarvioon. Menojen osalta suurin vaikuttava tekijä ylitykseen oli ulkoliikuntapaikkojen energiakustannusten nousu.

Museopalveluissa strategisten tavoitteiden toteutumista ja tulotavoitteiden saavuttamista haittasi koronapandemia ja siitä johtuvat rajoitukset. Pandemian vuoksi Kuopion museon uudisrakennuksen näyttelyiden, taipahtumapalveluiden ja pedagogisten palveluiden sekä uuden kahvilan avaamista yleisölle jouduttiin siirtämään neljä kuukautta suunnitellusta ja budjetoidusta. Pandemia rajoitti asiakaskäyntejä myös asiakkaiden koronavarovaisuuden vuoksi. Varsinkaan syksyllä ja loppuvuodesta asiakkaat eivät rohjenneet täysipainoisesti hyödyntää museon palvelutarjontaa. Tämä näkyi kaikissa asiakasryhmissä, myös koululais- ja päiväkotiryhmien vierailujen määrässä. Normaalialhaisempien käyntimäärien vuoksi pääsylipputulot ja toiminta eivät toteutuneet tavoitteiden mukaisesti, vaikka avajaisnäyttely olikin olosuhteisiin nähden menestys. Avautumisen viivästyminen (4 kk) vuoksi myös museokaupan myyntituotot sekä kahvilan vuokratuototkaan eivät toteutuneet budjetoidusti.

Museot saivat Opetus- ja kulttuuriministeriöltä korona-avustusta yhteensä 230 000 €, mikä osaltaan auttoi talousarviossa pysymistä. Kulttuurihistoriallisen museon ja luonnontieteellisen museon korona-avustuksesta osa käytetään vuonna 2022. Avustusten käyttöaika on 31.5.2022 saakka.

Koronapandemia, yhdessä maailmanlaajuisen komponenttipulan ja mm. rakennustarvikkeiden kovan kysynnän vuoksi aiheuttivat mm. viivästyksiä ja kustannusnousua myös Kuopion museon perusnäyttelykokonaisuuden rakentamisen ja näyttelytoteutuksen aikatauluun. Tämä aiheutti sen, että perusnäyttelyn rakentaminen ja muu toteutus viivästyivät ja merkittävä osa jo päätetyistä ja tilatuista hankinnoista ja niiden kustannuksista siirtyi vuodelle 2022. Perusnäyttelyyn vuonna 2021 kohdennetusta investointimäärärahasta jäi käyttämättä 517 000 €, joka tulee saada käyttää investointimäärärahana perusnäyttelyn rakentamiskustannuksiin alkuvuodesta 2022. Perusnäyttelyn valmistuminen ja avaaminen yleisölle siirtyi joulukuusta 2021 kevääseen 2022.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

1. Talouden sopeutustoimissa onnistuminen ja henkilöstövaikutuksiin varautuminen peruspalvelujen toimivuus ja työhyvinvointi huomioiden

Talouden sopeutustoimet tehty työtä organisoiden. Työhyvinvointisuunnitelmaa toteutetaan ja toteutusta seurataan.

2. Työelämän muutosten hallinta: etätyöskentely ja sen johtaminen, monipaikkatyöskentely ja uudenlaiset työympäristöt, työhyvinvointi, sairaspöissaolot

Kirjastopalveluissa suurin osa työntekijöistä tekee asiakaspalvelutyötä, joka on lähityötä. Etätyötä on lisätty myös asiakaspalvelutyötä tekeville siinä määrin kuin se on ollut mahdollista työtehtävien ja -välineiden osalta. Etätyötä on pystynyt eniten tekemään työnjohtajat ja kehittävä ja suunnittelutyötä tekevät. Heidän osaltaan etätyötä täydentää lähityöpäivät, jotka mahdollistavat fyysiset kohtaamiset työpaikalla. Myös etätyöhön on lisätty etäkohtauksia ja pyritty läsnäolevaan vuorovaikutukseen sekä huomioitu tilanne työhyvinvointisuunnitelmissa.

Liikuntapaikkapalveluissa osa henkilöstöstä tekee asiakastyötä ja teknistä työtä. Etätöitä tekee henkilöstö, joille se on mahdollista. Etätyöskentelyä on rytmitetty kohtaamisilla työpaikoilla, koronarajoitusten niin mahdollistaessa.

Museopalveluissa osa henkilöstöstä tekee asiakastyötä, osa teknistä työtä, osa asiantuntijatyötä. Etätöitä on tehnyt noin puolet henkilöstöstä. Etätyöskentelyä on rytmitetty mm. kohtaamisilla työpaikoilla, koronarajoitusten niin mahdollistaessa.

3. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osaamisen vahvistaminen. Ohjeiden päivitys ja henkilöstön koulutus.

Kaupungin ohjeistukset saatettu henkilöstön tietoon.

Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut

1. KASVAVA KUOPIO

2021

1.1. Kilpailukykyinen yrittäjyyssympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.
Edistetään opiskelu- ja työperäistä muuttoa ja maahanmuuttoa Kuopioon sekä ulkomaalaisten ammattiosaajien sitoutumista alueeseen.	Kirjastopalvelut tarjoavat palveluja ja aineistoja eri kielillä ja aineistoja suomen kielen opiskeluun. Liikuntapaikkapalvelut tarjoavat hyvät olosuhteet omaehtoiselle liikunnalle. Museot tarjoavat palveluja eri kielillä ja ovat mukana kotouttamistyössä.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	 (etenee suunnitellusti) Kirjastopalveluissa on järjestetty lukemista edistäviä tapahtumia ja kirjastonkäytön opetusta monikulttuurisille ryhmille ja eri kielillä sekä hankittu aineistoja ja siirtokokoelmia eri kielillä ja aineistoja suomen kielen opiskeluun. Kirjaston Erityisryhmien kirjastopalveluiden verkosto toteutti kirjastopalveluiden järjestämistä tukevan ja valtakunnallisestikin käytettävän selkosanaston, jolle sai Selkokeskuksen selkotunnuksen. Poikkeuksellisesta ajasta huolimatta liikuntapaikat pystyttiin pitämään auki asiakkaille lähes normaalisti. Museoiden näyttelyt ovat olleet koronasta huolimatta avoimena. Erityisesti kotouttamista tukevia opastuksia, tilaisuuksia tai tapahtumia ei koronan vuoksi ole kuitenkaan voitu järjestää. Museoihin on ilmainen sisäänpääsy maahanmuuttajaryhmillä ja henkilöillä, jotka tulevat opettelemaan suomen kieltä museoon. Kielellistä saavutettavuutta on kehitetty.

1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.
Viestintää ja edunvalvontaa kehitetään systemaattisesti edelleen (vaikuttamisen kohteet, vaikuttavuusviestintä, yhteistyö).	Kirjastopalvelut luovat positiivista kaupunkikuvaa kansallisesti ja kansainvälisesti viestinnän, yhteistyön ja verkostoitumisen avulla. Liikuntapaikkapalvelut luovat positiivista kaupunkikuvaa kansallisesti ja kansainvälisesti viestinnän avulla	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	 (etenee suunnitellusti) Kirjastopalvelut ovat jatkaneet monikanavaista viestintää. Kirjastopalveluiden verkostot ovat tehostaneet yhteiskehittämistä, yhteistyötä ja viestintää. Liikuntapaikkapalveluissa jatkettiin viestinnän kehittämistä erityisesti sosiaalisen median kanavissa ja liikkuvakuopio.fi nettisivuilla.

	Museot luovat positiivista kaupunkikuvaa alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti viestinnän, yhteistyön ja verkostoitumisen avulla.		Museopalveluissa on jatkettu aktiivista palveluviestintää mm. mediatiedottein ja sosiaalisessa mediassa. Erityisesti someviestinnän kehittämistä on jatkettu.
--	--	--	---

1.4. Rohkea kaupunkikehitys, elinvoimainen kaupunkikeskusta, monimuotoinen kaupunkikulttuuri

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.
Aktivoidaan kaupunkikeskustan elinvoimaa ja tapahtumatoimintaa yhdessä asukkaiden, yritysten, järjestöjen yms. kanssa.	Kirjastopalvelut ovat tärkeä osa keskustan ja koko kaupungin palveluja. Ne luovat positiivista kaupunkikuvaa ja monipuolista kaupunkikulttuuria. Kuopion kaupunginkirjasto tuottaa ja toimii yhteistyökumppanina ja laskeutumisalustana monenlaiselle tapahtumatoiminnalle (mm. Kantti-yhteistyössä museon kanssa). Liikuntapaikkapalveluiden vastuulla olevat liikuntapaikat mahdollistavat erilaisten tapahtumien järjestämisen kaupunkikeskustassa. Museot ovat tärkeä osa keskustan vetovoimaa ja palveluita. Museot luovat elävää ja sisällöllistä kaupunkikulttuuria järjestämällä näyttelyitä, tapahtumia ja asiantuntijaopastettuja retkiä sekä toimimalla mm. tapahtumajärjestäjien ja järjestöjen yhteistyökumppaneina.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	(etenee suunnitellusti) Kirjastopalvelut ja niiden tapahtumatuotanto on keskittynyt lukemista edistävien ja yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua aktivoivien tapahtumien tuotantoon. Vuoden 2021 aikana kirjastopalveluiden järjestämiin tapahtumiin osallistui 34 000 kuntalaista (vrt. 2019 22 000). Lisäksi opetustunneille osallistui 6 000 kuntalaista. Kirjastopalvelut onkin onnistuneesti siirtynyt lähitapahtumien ohella järjestämään etätapahtumia. Kirjastopalveluissa kävi vuoden 2021 aikana noin miljoona kävijää ja lainoja tehtiin 2,1 miljoonaa. Liikuntapaikkapalveluiden hallinnoimissa tiloissa järjestettiin poikkeuksellisesta ajasta huolimatta tapahtumia. Kuitenkin huomattavasti vähemmän kuin normaali vuonna. Kuopio-hallin toimiessa rokotekeskuksena ei tapahtumia siellä järjestetty. Kuopion museon uudisrakennus ja Kantin palvelukokonaisuuden ensimmäinen osa avattiin yleisölle kesäkuussa. Museot ovat järjestäneet monipuolisia näyttelyitä (mm. Kantin avajaisnäyttely L3Dnardo da Vinci, Rivitalo, Nupit Kaakkoon, Ihmisen kuva, Joulunäyttely). Näyttelyissä vierailtiin Kuopion museon uudisosan avauksen siirtymisestä ja vaikeasta pandemiatilanteesta huolimatta n. 62 000 kertaa. Tapahtumatuotantoa ja -yhteistyötä on koronatilanteen salliessa jatkettu kaikissa museokohteissa. Museoissa järjestettiin kesä-joulukuussa n. 50 tapahtumaa, luentoa, verkkotapahtumaa tai työpajaa. Tapahtumia järjestettiin myös järjestöjen ja yhteistyökumppanien kanssa yhteistyössä. Tapahtumien painopiste oli Kuopion museossa.

2. HYVINVOIVA KUOPIO

2.1. Aktiivisuuteen innostava arki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.
Harrastaminen ja fyysinen aktiivisuus lisääntyvät ja edellytykset niihin paranevat. Kannustetaan asukkaita omaehtoiseen harrastamiseen.	Kirjastopalvelut edistävät lukemisharrastusta ja lukevaa Kuopiota. Liikuntapaikat mahdollistavat kattavasti asukkaiden omaehtoisen liikunnan harrastamisen. Museot edistävät kaupunkilaisten harrastustoimintaa ja fyysistä aktiivisuutta järjestämällä monipuolisia näyttelyitä, tapahtumia ja asiantuntijaopastettuja retkiä.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	(etenee suunnitellusti) Kirjastopalveluiden lukemista ja yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua edistävät tapahtumat on toteutettu sekä lähi- että etätapahtumina ja ne yhdessä opetustuntien kanssa ovat saavuttaneet vuoden 2021 aikana 40 000 kuntalaista. Aineistoja on hankittu vuoden 2021 aikana noin 36 000 nidettä ja lisäksi e-aineistoja. Kirjastopalveluissa on toteutettu kansallisiin linjauksiin perustuvaa aikuisten mediakasvatussuunnitelma ja kirjaston ja perusopetuksen yhteistyösuunnitelmaa, joka on viety osaksi perusopetuksen OPSia. Lasten ja nuorten mediakasvatussuunnitelman tekeminen on aloitettu (neuvolat, varhaiskasvatus, perheet). Poikkeuksellisesta ajasta huolimatta liikuntapaikat pystyttiin pitämään auki asiakkaille lähes normaalisti. Museot järjestivät näyttelyitä suunnitelman mukaisesti. Kuopion museon perusnäyttelykokonaisuuden toteutussuunnittelua ja valmistelua jatkettiin. Koronan salliessa museot järjestivät myös useita tapahtumia, luentoja, asiantuntijaopastettuja retkiä, lukuisia verkkotapahtumia (mm. luontolukupiiri, verkkovartit, mm. Leonardo-verkkovartit). Myös yhteistyökumppaneiden kanssa järjestettiin useita tapahtumia.

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.
Lapsiperheiden hyvinvointia edistetään tukemalla vanhemmuutta eri keinoin. Edistetään monitoimijaista ja ennaltaehkäisevää työtä sekä perhekeskusverkoston rakentumista.	Kirjastopalvelut toimivat matalan kynnyksen kohtaamispaikkana, jossa tehdään hakeutuvaa työtä yhteistyökumppaneiden kanssa eri kohderyhmien saamiseksi palveluun ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Liikuntapaikkapalveluiden käyttömaksut ovat keskimääräisesti subventoituja 77%.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	(etenee suunnitellusti) Kirjasto on jatkanut lapsiperheiden hyvinvoinnin tukemista kehittämällä palveluitaan (aineistot, tapahtumat, pedagogiikka, tilat) erityisesti lapsiperheiden tarpeisiin kirjaston lasten ja nuorten pedagogisessa verkostossa, asiakaspalvelun kehittämisverkostossa ja erityisryhmien kirjastopalveluiden verkostossa. Liikuntapaikkapalvelut mahdollistivat asiakkaille kattavasti omaehtoisen liikunnan harrastamisen.

	Museokeskus edistää omalta osaltaan perhekeskusverkoston rakentumista Ilona-verkoston kautta. Sen sekä hyvinvointipalveluiden yhteistyöverkoston ja muiden kaupungin kulttuuritoimijoiden kanssa museot tuottavat tapahtumia mm. lapsiperheiden ja nuorten hyvinvoinnin tueksi. Lapsiperheitä ja nuoria kiinnostavan näyttely- ja oheismateriaalin tuotantoa jatketaan.		Lapsiperheitä ja nuoria kiinnostavan näyttely- ja oheismateriaalin tuotantoa jatketaan. Lisäksi museokeskus on mukana mm. hyvinvointipalveluiden yhteistyöverkostossa ja muiden kaupungin kulttuuritoimijoiden yhteistyössä mm. lapsiperheiden ja nuorten hyvinvoinnin tueksi. Museokeskus edistää omalta osaltaan perhekeskusverkoston rakentumista Ilona-verkoston kautta.
Päihteiden käyttö vähenee ja mielen hyvinvointi lisääntyy. Painopiste on erityisesti syrjäytymisuhan alla olevien nuorten hyvinvoinnin edistämisessä. Ympäristö kannustaa päihteettömyyteen. Toteutetaan Hyvällä mielellä Pohjois-Savo -hanketta.	Kirjastopalvelut tekevät yhteistyötä nuorten palveluja tarjoavien tahojen kanssa ja ehkäisevät syrjäytymistä. Liikuntapaikoilla on käytössä alle 20-vuotiaiden Kuopiolaisten lasten ja nuorten hyvinvointirannekkeen. Ranneke mahdollistaa kattavat mahdollisuudet omaehtoiselle liikunnalle. Museot pyrkivät sisällöillään edistämään syrjäytymisuhan olla olevien nuorten hyvinvointia. Nuorille suunnitellut tapahtumat ovat päihteettömiä ja kannustavat päihteettömyyteen. Yhteistyötä päihteettömyyteen pyrkimisessä tehdään Ilona-verkoston ja perhekeskusverkoston kanssa sekä Savonia AMK:n palvelumuotoilun yhteistyöryhmän kanssa. Yhteistyöryhmä suunnittelee Kuopion museolle nuorison osallisuutta edistävää toimintaa palvelumuotoilun keinoin.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	(etenee suunnitellusti) Kirjastopalveluissa on jatkettu palvelujen tarjoamista nuorille ja niiden kehittämistä mm. kirjaston lasten ja nuorten pedagogisessa verkostossa sekä erityisryhmien kirjastopalveluiden verkostossa sekä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Liikuntapaikkapalveluissa käytössä oleva alle 20-vuotiaiden lasten ja nuorten hyvinvointirannekkeen käyttö oli hyvällä tasolla ja sen käyttö saavutti kävijätavoitteen. Museot tekevät yhteistyötä päihteettömyyteen pyrkimisessä Ilona-verkoston ja perhekeskusverkoston kanssa.

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.
Luonnon saavutettavuutta parannetaan ja kehitetään luontokohteita ja puistoja asukkaiden kohtaamispaikkoina yhdessä asukkaiden kanssa.	liikuntapaikkapalveluiden ulkoliikuntapaikkaverkosto mahdollistaa kattavasti omaehtoisen liikkumisen. Museot järjestävät asiantuntijaopastettuja retkiä Kuopion luontokohteisiin.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Kirjastopalvelut ovat jatkaneet luontolukupiiriä yhdessä Luonnontieteellisen museon kanssa. Kirjastopalvelut ovat myös tehneet oman ilmasto-ohjelman, jonka mukaisin toimenpitein edetään. Yhtenä toimenpiteenä on kirjastoissa varustettu ympäristötietoisuushylly, joka antaa kuntalaisille ajankohtaista tietoa ympäristön tilasta. Poikkeuksellisenä aikana erityisesti ulkoliikuntapaikkojen käyttö korostui. Museopalvelut järjestivät syksyn aikana neljä asiantuntijaopastettua luontoretkeä yhteistyössä kaupungin alueellisten ympäristönsuojelupalveluiden kanssa.
Tilojen suunnittelussa otetaan huomioon tilojen monikäyttöisyys ja -käyttäisyys sekä omatoimiratkaisut. Osallistetaan asukkaat suunnitteluun tarveselvityksen yhteydessä.	Kirjastopalveluiden tilaratkaisujen yhteydessä osallistetaan asiakkaita ja yhteistyökumppaneita, huomioidaan tilojen monikäyttöisyys ja tutkitaan mahdollisuudet omatoimirakennusten varustamiselle.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Kirjastojen muuttaminen omatoimirakennuksiksi (7) on lisännyt pandemia-aikanakin niiden aukiolotunteja vuoden 2018 30 000 tunnista vuoden 2021 aikana 44 000 tuntiin. Omatoimitunnit ovat lisääntyneet 6 000 tunnista 19 000 tuntiin. Myös verkkokirjasto on merkittävä palvelu kirjastopalveluissa. Verkkokirjastokäynnit ovat lisääntyneet vuoden 2018 0,5 miljoonasta käynnistä vuoden 2021 aikana 1,1, miljoonaan käyntiin. Liikuntapaikkapalveluiden hallinnoimien tilojen suunnittelussa huomioitiin monikäyttöisyys ja käyttäjiä osallistettiin laajasti.

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO

3.1. Viisas liikkuminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.
Edistetään etä- ja monipaikkaista työskentelyä ja uusien etätyöratkaisujen käyttöönottoa ja kehitetään näitä tukevaa työkalustoa.	Kirjastopalveluiden tilaratkaisuissa huomioidaan mahdollisuudet etätyöskentelyn paikkoina. Museokeskuksessa kehitetään etä- ja monipaikkaista työskentelykalustoa mm. Kuopion museon työskentelytilojen osalta.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Kirjastot tarjoavat etätönn tekemisen paikkoja kuntalaisille. Myös kirjastotyössä on lisätty etätönn suosituksen mukaisesti. Museokeskuksessa laadittiin tarvesuunnitelma kulttuurihistoriallisen museon ja luonnontieteellisen museon asiakas- työskentely- ja arkistotilojen kehittämiseen liittyen. Näiden tilojen hankesuunnittelu käynnistyi Tilapalveluiden johdolla joulukuussa.

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.
Sisällytetään resurssiviisaus hankintaprosesseihin koko konsernissa ja koulutetaan henkilökunta.	Kirjastopalveluissa huomioidaan kehittämisessä ja hankintaprosesseissa tilasta riippumattomat palvelut (esim. e-aineistot ja verkkopalvelut) sekä jatketaan muovittamattomuuskokeilun toista vuotta siirtämällä resurssia muovin sijasta aineistoihin.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	 (etenee suunnitellusti) Kirjastopalveluissa on tuettu kuntalaisia digitaadoissa ja järjestetty asiakkaille sekä lähidigituen päiviä että etädigitunteja. Verkkopalveluja on kehitetty ja niiden käyttö on lisääntynyt vuoden 2021 aikana 1,1 miljoonaan käyntiin (vrt. fyysiset käynnit noin 1 miljoona). Kirjastopalvelut ovat tehneet oman ilmasto-ohjelman, joka lisää resurssiviisautta. Kuopion kaupunginkirjasto on myös yksi kansainvälisen kirjastoalan järjestön IFLAn ENSULIB-jaoston (kestävä kehitys) perustajajäsen ja ollut mukana valtakunnallisessa yhteishankkeessa, joka selvittää kirjastojen resurssiviisautta.

3.3. Energiatehokkuus ja uusiutuva energia

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.
Kuljetushankintojen kilpailutuksessa suositaan vähäpäästöisiä käyttövoimia. Ajoneuvohankinnoissa tulee selvittää ensisijaisesti vähäpäästöisten ajoneuvojen hankintamahdollisuus.		Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	 (etenee suunnitellusti) Kirjastopalveluissa on jatkettu kellutusta, joka vähentää aineistojen kuljetusta.

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.
Henkilöstön työhyvinvointi ja työturvallisuus paranevat. Sairauspoissaolot vähenevät kaupunkitasoisesti -1pv/htv.	Kirjastopalveluissa tehdään ja toteutetaan työhyvinvointisuunnitelmia ja niiden etenemistä seurataan. Liikuntapaikkapalveluissa tehdään ja toteutetaan työhyvinvointisuunnitelma ja sen etenemistä seurataan.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	 (etenee suunnitellusti) Kirjastopalveluissa on jatkettu työhyvinvointisuunnitelman toteuttamista. Lisäksi työhyvinvointia edistetään CAFin mukaisin toimenpitein esim. verkostojen avulla luomalla kaikille työntekijöille mahdollisuuksia palvelujen kehittämiseen osallistumiseen. Liikuntapaikkapalveluissa tehtiin työhyvinvointisuunnitelma. Sen toteutumista seurattiin suunnitellusti. Liikuntapaikkapalveluille tehtiin opinnäytetyönä toimintamalli ikäjohtamiseen.

	Museokeskuksessa tehdään työhyvinvointisuunnitelma ja sen etenemistä seurataan.		Museopalveluissa on tehty työhyvinvointisuunnitelma ja sen etenemistä seurataan. Henkilökunnalle on järjestetty mm. suunnitelman mukaista koulutusta sekä työnohjausta.
--	---	--	---

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.
Kehitetään osallisuuden ja vaikuttamisen toimintamalleja. Parannetaan kuntalaisviestintää osallistumis- ja vaikuttamistavoista.	Kirjastopalveluja kehitetään yhdessä asiakkaiden kanssa. Liikuntapaikkapalvelut kehittävät palveluita jatkuvasti yhteistyössä asiakkaiden kanssa. Museot jatkavat palveluidensa asiakaslähtöistä kehittämistä.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Kirjastopalveluissa on jatkettu verkostomaista työskentelytapaa. Kurkimäen ja Maaningan kirjastojen tilamuutokset on toteutettu onnistuneesti ja varsinkin Maaningan kirjaston muutokset ovat saaneet positiivista palautetta. Pääkirjasto siirtyi sunnuntai-aukioloaikoihin asiakkaiden toiveistaja on nyt avoinna ma-su. Tämä on suunniteltu yhdessä henkilöstön kanssa ja saatu toimimaan ja saanut positiivisen vastaanoton kuntalaisilta. Museopalveluita ja tiloja on kehitetty Kantin toiminnan käynnistämiseen liittyen ja Taidemuseon palvelukonseptin täydennyksen osalta. Asiakaspalaute käydään läpi henkilökunnan kanssa ja palautteisiin vastataan. Koronasta johtuvista kokoontumisrajoituksista huolimatta Kuopion museon uudet tilat ovat saaneet kiitosta.
Kehitetään tiedolla johtamista (tiedon kerääminen, analysointi ja hyödyntäminen) kaupunkitasoisesti, jotta se palvelee paremmin toiminnan, palvelujen ja palveluverkostojen suunnittelua ja seuranta. Panostetaan eri toimenpiteiden (mm- investoinnit, verkostoratkaisut, palvelutarjonnan muutokset) vaikutusten arviointiin.	Kirjastopalveluissa kerätään tietoa johtamisen, palveluiden kehittämisen ja arvioinnin tueksi. Kuopion kaupunginkirjasto osallistuu valtakunnalliseen tiedolla johtamisen kehittämisen työhön. Liikuntapaikkapalveluissa kerätään tietoa johtamisen, toimintojen kehittämisen ja arvioinnin tueksi. Liikuntapaikkapalveluiden tiedolla johtamisen työkalua kehitetään. Museokeskuksessa kerätään tietoa johtamisen, toimintojen kehittämisen ja vaikuttavuuden arvioinnin tueksi. Museopalveluiden tiedolla johtamisen työkalua kehitetään.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Kirjastopalveluiden PowerBI-mittaristoa on kehitetty ja sen avulla kerätään tietoa johtamisen tueksi. Lisäksi OKM kerää vuositilastot kirjastoista ja lisätietoa saadaan AVIn peruspalvelujen arvioinneista ja muista arvioinneista. TEA-viisari, kouluterveyskysely ja PISA-tutkimus täydentävät näitä tietoja ja toimivat johtamisen tukena. Liikuntapaikkapalveluissa kerättiin tietoa johtamisen, toimintojen kehittämisen ja arvioinnin tueksi. Liikuntapaikkapalveluiden tiedolla johtamisen työkalun kehittämistä jatkettiin.
Palvelujen saavutettavuuden ja sujuvuuden parantaminen digitalisaation avulla. Viedään	Kirjastopalveluissa kehitetään verkkopalveluita ja e-aineistotarjontaa sekä niiden	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja,	● (etenee suunnitellusti) Kirjaston omatoimiratkaisut ovat osa kuntien palvelujen digitalisointia, Kuopiossa avautui vuonna 2021 7. omatoimikirjasto Maaningalle.

eteenpäin toimintaa ja palveluja uudistavia digihankkeita.	neuvontaa, opastusta ja digitukea. Yleisten kirjastojen antamasta digituesta on valmistunut valtakunnallinen suositus, jonka mukaan kirjastot ovat yksi toimija AUTA-hankkeen mukaisessa digituen verkostossa parantaen kuntalaisten digitaaitoja. Kirjasto on mukana kaupungin IDK-hankkeessa. Liikuntapaikkapalvelut kehittää verkkokauppa sekä muita palveluita digitalisaation avulla. Henkilökunnan digitaalista osaamista kehitetään. Museokeskuksessa kehitetään kokoelmien ja muiden aineistojen digitaalista saavutettavuutta mm. osana alueellisia vastuumuseopalveluita ja ollaan mukana alan valtakunnallisessa yhteistyössä.	palvelupäälliköt	Verkkopalveluja on kehitetty ja verkkokirjastokäynnit ohittivat ensimmäistä kertaa fyysiset kirjastokäynnit vuonna 2021 ollen 1,1 miljoonaa käyntiä. Kirjastopalvelut tarjoavat kuntalaisille digitukea ja välineitä. Kirjastolaisten digitaalisen osaamisen kehittämistä on jatkettu osana alueellista kehittämistehtävää. IDK-hanke on käynnissä, kirjasto on siinä mukana testaamassa mm. chatbottia. Liikuntapaikkapalveluilla on käytössä verkkokauppa, jonka toimintaa kehitettiin. Liikuntapaikkapalvelut osallistuivat OMAkunta-hankkeeseen, jonka tarkoituksena on edistää asiakkaiden digipalveluita. Henkilökunnan digiosaamista kehitettiin koulutusten avulla. Museokeskuksessa on jatkettu kokoelmien ja muiden aineistojen digitaalista saavutettavuuden lisäämistä mm. osana alueellisia vastuumuseopalveluita. Kulttuurihistoriallisen museon tietojärjestelmän kehittämistä asiakkaiden ja asiantuntijoiden osalta laajemmin hyödynnettäväksi tutkitaan. Museokeskus on mukana yhteistyökumppanina Wienin yliopiston Lasten yliopiston johtamassa ja SnellmanEDUn Lasten yliopiston Suomessa toteuttamassa Phereclos-hankkeessa. Suomessa hanke kehittää ratkaisuja harvaan asuttujen alueiden tiedekasvatukseen kehittämiseen luoden linkkejä koulujen ja yhteiskunnan välille. Verkkokaupan kehittämistä on jatkettu.
Parannetaan esimiesten ja henkilöstön digitaalista kyvykkyyttä.	Kirjastopalveluissa parannetaan esimiesten ja henkilöstön digiosaamista osana alueelliseen kehittämistehtävään liittyvää Savon kirjastohenkilöstön osaamisen kehittämistä. Liikuntapaikkapalveluissa kehitetään esimiesten ja henkilöstön digitaalista osaamista järjestämällä koulutuksia. Museokeskuksessa kehitetään esimiesten ja henkilöstön digitaalista osaamista hyödyntämällä alan koulutuksia ja olemalle mukana alan valtakunnallisessa yhteistyössä.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	 (etenee suunnitellusti) Kirjastopalveluissa on jatkettu henkilökunnan digiosaamisen kehittämistä osana alueellista kehittämistehtävää, jota tehdään koko Savon alueelle. Tavoitteena on, että jokainen työntekijä täyttää Yleisten kirjastojen neuvoston antaman kirjastohenkilökunnan digiosaamisen suosituksen. Liikuntapaikkapalveluiden esimiesten ja henkilöstön digitaalista osaamista kehitettiin koulutusten avulla. Museopalveluiden esimiesten ja henkilöstön digitaalista osaamista on kehitetty koulutusten (esim. Teams) avulla.

Toteutetaan koko kaupungin palveluverkostoa ja toimitilarvetta koskeva tarkastelu, jonka tavoitteena toiminnallisesti ja taloudellisesti tehokkaampi verkostoratkaisu.	Osallistutaan kaupungin palveluverkostoa ja toimitilarvetta koskevaan tarkasteluun	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Asukastoiminnan ja kirjaston yhteistyötä on toteutettu muutamassa lähikirjastossa ja sitä ollaan aloittamassa Kohtaamo-tilassa. Museokeskuksessa aloitettiin joulukuussa Tilapalveluiden johdolla kulttuurihistoriallisen ja luonnontieteellisen museon asiakas- työskentely- ja arkistotilojen hankesuunnittelu.
--	--	--	---

4.3. Kestävä talous

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.
Investointien hankesuunnitteluprosessin kehittämistä jatketaan, investointien käyttötalousvaikutukset otetaan paremmin huomioon prosessissa.	Osallistutaan investointeihin liittyvien prosessien kehittämiseen.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Osallistuttiin investointeihin liittyvien prosessien kehittämiseen. Käyttötaloussuunnittelussa on huomioitu investointien käyttötalousvaikutukset.
Selvitetään vaihtoehtoisia investointimalleja kokonaistalous huomioiden investointitason pienentämiseksi. Investointitason hallinta (vaikutusarvioinnit, priorisointi, lykkääminen).	Osallistutaan vaihtoehtoisten investointimallien selvittämiseen.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Liikuntapaikkapalveluiden hallinnoimien tilojen hankesuunnittelussa on huomioitu vaihtoehtoiset investointimallit.
Talousarvioon vuosille 2020-21 asetettu 8,8 milj.€ henkilöstömenosäästö toteutuu. Henkilötyövuosien kasvua hillitään kehittämällä toimintatapoja ja ennakoivaa henkilöstösuunnittelua sekä edistämällä henkilöstön sisäistä liikkuvuutta ja kokoamalla hallinto- ja tukipalveluja.	Toteutetaan osaltamme henkilöstömenosäästötavoitetta ja kehitetään ennakoivaa henkilöstösuunnittelua.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Kirjastopalveluissa on edetty henkilöstösuunnitelman mukaisesti ja pyritty työkierron avulla vähentämään sijaisten tarvetta ja näin saatu henkilöstömenoissa säästöjä. Liikuntapaikkapalvelut on noudattanut henkilöstömenosäästötavoitetta ja kehittänyt ennakoivaa henkilöstösuunnittelua. Haltuun-hankkeen tavoitteiden mukaisesti museopalveluissa museosihteerin toimea ei täytetty ja museokeskuksen hallintosihteerin työpanos on jaettu kirjastopalveluiden kanssa. Ennakoivassa henkilöstö- ja resurssisuunnittelussa on pyritty huomioimaan mm. alueellisen museotyön kasvavat velvoitteet sekä näiden tehtävien valtionosuusrahoitus pohja.

Toteutetaan kaupungin talouden tasapainotussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä, jotta kaupungin talous on tasapainossa vuonna 2025.	Toteutetaan osaltamme kaupungin talouden tasapainotussuunnitelmaa.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	●	(etenee suunnitellusti) Kaikki palveluprosessit toteuttavat talouden tasapainotussuunnitelmaa ja tekevät vastuullista talouden suunnittelua ja toteuttamista.
---	--	--	---	--

Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut

Hyvinvoinnin edistämisen johtaja Janne Hentunen

Toiminta

Kansalaisopiston opiskelijamäärät olivat pienten ryhmäkokojen vuoksi normaalia pienemmät. Yleisen koronatilanteen vuoksi opetusta ei voitu toteuttaa kokonaisuudessaan normaalina lähiopetuksena. Opetuksen monimuotoisuus on vakiintunut osaksi kansalaisopiston normaalia toimintaa.

Kansalaistoiminnan palveluissa korona heikensi asiakasmäärien toteumaa etenkin liikunta- ja kulttuuripalveluissa. Asiakasmääriä rajoitettiin koronan vuoksi kaikissa kokoontumisissa ja toimintoja peruttiin (esim. vammaisryhmien ja ikääntyneiden kulttuuritoiminta). Toisaalta uusia asiakasryhmiä tavoitettiin virtuaalisten tapahtumien avulla.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelujen vastualueen tulot jäivät n. 9 000 € (tot 99,6 %) alle talousarvion, menot vastaavasti jäivät n. 368 000 € (tot 96,8 %) alle talousarvion, toimintakatteen ollessa 359 000 € (tot 96,2 %) alle talousarvion.

Kansalaisopiston kurssitulototeuma jäi 194.000 € budjetoitua pienemmäksi. Muutos johtui normaalia pienemmästä opiskelijamäärästä. Saamatta jääneiden opiskelijamaksujen kattamiseksi opisto sai OPH:lta 56.500 € ylimääräistä korona-avustusta. Kokonaisuudessaan toimintakate ylittyi 15.000 €.

Kansalaistoiminnan palveluiden toimintakate oli 94 %. Kino Kuvakukon ja Kino Mantun lipputulototeuma poikkeusaikaan nähden hyvä, vain 11 000 € alle TA:n (88%). Liikunnan kurssimaksutulot 17 000 € alle TA koronan myötä peruuntuneiden kurssien vuoksi. Merkittävin poikkeama asiantuntijapalveluiden ostoissa, jossa toteuma 84 000 € alle TA:n. Seminaarit, tapahtumat ja juhlat on järjestetty virtuaalisesti eikä tapahtumiin liittyviä ostopalveluja (esim. kulttuuripalvelut, ateriapalvelut, matkat, palkkiot) ole toteutunut suunnitellusti. Vammaisten ja vanhusten kulttuuripalvelujen ostopalvelujen toteutusta on rajoittanut koko vuoden koronarajoitukset. Asukastoiminnassa on vältetty tapahtumia. Tarvikehankinnat ovat pienentyneet myös tiloista luopumisen myötä. Tapahtumien ja kurssien epävarman toteutuksen vuoksi painatus- ja markkinointikuluja on jäänyt toteutumatta. Henkilöstökuluista jäi toteutumatta n. 113 000 €, josta suurimpina ovat rekrytoimatta jätetty palvelumuotoilijan palkka 50 000 € ja Nilsin tanssi- ja musiikkileirin poisjäänti 45 000 €. Avustuksista jäi toteutumatta Kansalaislähtöisen kaupunkikehittämisen ESR-kuntarahoitusta n. 85 000 € rahoitettavien hankkeiden puuttuessa (ELY tekee päätökset rahoitettavista hankkeista).

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

1. Talouden sopeutustoimissa onnistuminen ja henkilöstövaikutuksiin varautuminen peruspalvelujen toimivuus ja työhyvinvointi huomioiden

Kansalaisopistossa talouden sopeutustoimenpiteet on toteutettu suunnitellusti.

Kansalaistoiminnan palveluissa talouden sopeutustoimenpiteet on toteutettu suunnitellusti. Henkilöstösäästöt on toteutettu töiden uudelleen järjestelyillä. Korona on osaltaan tukenut talouden sopeutustoimenpiteitä (seminaarit ja juhlat virtuaalisena tuovat säästöjä, matkakulut minimissä).

2. Työelämän muutosten hallinta: etätyöskentely ja sen johtaminen, monipaikkatyöskentely ja uudenlaiset työympäristöt, työhyvinvointi, sairauspoissaolot

Kansalaisopiston kurssitarjontaa on kehitetty etäopetuksen myötä monimuotoisemmaksi. Haasteena on pitää opettajien ammattitaito uuden työnkuvan mukaisena ja etäopetuksen tarvittavan laitteiston hankinnat aiheuttavat lisäkuluja. Opiskelijoiden tietotaito etäopetukseen osallistumiseen on hyvin vaihteleva, joka tuo omat haasteensa. Etätyön johtamisen haasteet näkyvät kuitenkin myös hallintohenkilöstön töissä,

jossa perinteinen työyhteisökulttuuri on suuressa muutoksessa. Tähän pyritään vastaamaan kehittämällä työhyvinvointia psykologista pääomaa vahvistavilla koulutuksilla.

Sairaspoissaolot ovat kansalaisopistolla huomattavasti kaupungin keskiarvoa pienemmät.

Kansalaistoiminnan palveluissa asiantuntijatyö toteutuu erinomaisesti etänä. Asiakaspalvelutehtävissä työskentely (liikunnanohjaus, asukastoiminta, kulttuuri- ja elokuvatoiminta) edellyttää lähityöskentelyä. Muutokset (etätyö, henkilöstöresurssit) haastavat työhyvinvointia aiheuttaen psyykkistä kuormittuneisuutta, johon kiinnitetään erityistä huomiota. Etätyön johtamista tukee tehty organisaatiomuutos, joka mahdollistaa tiiviin vuorovaikutuksen tiimien kesken myös etätyössä. Työhyvinvointiin kiinnitetty erityistä huomiota (yhteisöllisyys, palautuminen). Sairauspoissaoloja lisäsivät vapaa-ajalla sattuneet tapaturmat.

3. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osaamisen vahvistaminen. Ohjeiden päivitys ja henkilöstön koulutus.

Kansalaisopiston valmius/turvallisuussuunnitelmat päivitetään säännöllisesti ja käsitellään koko henkilökunnan kokouksissa.

Kansalaistoiminnan palveluiden valmius-/turvallisuussuunnitelma päivitetään ja toimitetaan henkilöstölle tiedoksi. Riskienarviointi toteutetaan säännöllisesti henkilökunnan kanssa. Henkilöstö osallistui Navisec-tietoturvakoulutuksiin.

Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut

2021

1. KASVAVA KUOPIO

1.1. Kilpailukykyinen yrittäjyyssympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.
Edistetään opiskelu- ja työperäistä muuttoa ja maahanmuuttoa Kuopioon sekä ulkomaalaisten ammattiosaajien sitoutumista alueeseen.	Kehitetään hyvinvointia edistävien palvelujen tarjontaa myös maahanmuuttajien tarpeet huomioiden.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	 (etenee hitaasti tai osittain) Yhteistyötä tiivistetty Kompassin kanssa uusien kuopiolaisten maahanmuuttajien kotiutumisen ja hyvinvoinnin edistämiseksi kartoittamalla maahanmuuttajien näkemyksiä osallisuudesta Kuopiossa. Kehittämistarvetta on edelleen.

1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.
Viestintää ja edunvalvontaa kehitetään systemaattisesti edelleen (vaikuttamisen kohteet, vaikuttavuusviestintä, yhteistyö).	Vahvistetaan viestintää, hyvinvointitiedolla johtamista, yhteistyötä ja verkostoja toteuttamalla hankkeita ja maakunnallista kehittämistehtävää sekä osallistumalla ylimaakunnallisiin hankkeisiin ja toimenpideohjelmiin. Toimitaan aktiivisesti WHO Healthy Cities ja Terve Kunta-verkostoissa. Tehdään laajaa yhteistyötä Hyvällä mielellä - Pohjois-Savo - hankkeessa maakunnan asukkaiden mielenterveyden edistämiseksi.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	 (etenee suunnitellusti) Kulttuuritoimintalain mukainen alueellinen kehittämistehtävä (OKM) käynnissä (sis. koulutuksia, työpajoja, seminaareja, verkostotapaamisia). Saatu kulttuuritoimintalain mukaiselle kehittämistehtävälle AKE2:lle jatkokausi ja rahoitus 100 000 € vuosille 2022-2023. Osallistuttiin maakuntaohjelman laatimiseen, uudet sisällöt hyvinvointi, kulttuuri ja luovat alat. Järjestetty keskustelutilaisuus yhteistyössä valtakunnallisen Kulta ry:n kanssa, mukana valtakunnallisessa kulttuurisen vanhustyön kehittämisessä. Kuopio on toiminut aktiivisesti erilaisissa valtakunnallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa (Terve kunta ja WHO Healthy cities). Kuopio on hyväksytty mukaan Unicefin lapsiystävällinen kunta -toimintamalliin. Vaikuttajaviestintää on toteutettu hyvinvointisuunnitelman sisältämin teemoin (mm. mielen hyvinvointi). Laaja valtakunnallinen asiantuntijoiden osallistaminen Kuopion hyvinvointisuunnitelmaan. Hyvinvoiva Kuopio- ohjelman ja hyvinvointisuunnitelman esittely on herättänyt valtakunnallista kiinnostusta. Liikuntaan aktivoiminnin uusi toimintamalli - Seniorisirkus huomioitiin valtakunnallisissa uutisissa. Kansalaisopiston viestintää on vahvistettu mm. parantamalla kotisivujen rakennetta ja saavutettavuutta, lisäämällä kohdennettujen uutiskirjeiden määrää ja luettavuutta sekä monipuolistamalla digitaalista aineistoa. Tuotimme

			uutena opistoa esittelevänä materiaalina Yhdessä-lehden, jossa esittelemme mm. vapaan sivistystyön arvoja ja pedagogisia lähtökohtia. Lisäksi opiston henkilökunta kirjoittaa säännöllisesti kolumneja toiminta-alueella ilmestyviin paikallislehtiin. Kansalaisopistossa kansainväliset Erasmus+KA2-hanke (Culture and Art Bridges to Solidarity) ja ErasmusKA1-hanke (Osaamista ja osallisuutta yhdessä oppien) ovat jatkuneet virtuaalisesti ja alkuperäisen liikkuvuussuunnitelman mukaisesti. Kuopion kansalaisopisto on toiminut valtakunnallisessa Kielikukkanen-hankkeessa aktiivisesti kehittäen opistojen kielikurssitarjontaa kansallisen kielivarannon monipuolistamiseksi. Lupa loistaa 2 -henkilöstökoulutushanketta on toteutettu yhteistyössä koko Pohjois-Savon alueella. Kansalaisopiston on toiminut aktiivisesti Pohjois-Savon liiton Digivieri 2 -hankkeessa.
--	--	--	---

1.4. Rohkea kaupunkikehitys, elinvoimainen kaupunkikeskusta, monimuotoinen kaupunkikulttuuri

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.
Aktivoidaan kaupunkikeskustan elinvoimaa ja tapahtumatoimintaa yhdessä asukkaiden, yritysten, järjestöjen yms. kanssa.	Tapahtumatuotannon ja tapahtuma- ja tuotantotukien avulla elävöitetään kaupunkikulttuuria. Toimitaan koordinoivana tahona järjestöjen yhdessä järjestämille tapahtumille. Mukana Saimaa-ilmio 2026 -hankkeessa. Käynnistetään Kuopio 250 -juhlavuoden ja KulttuuriKuopio -ohjelman suunnittelu sekä asukastoiminnan kehittäminen. Kehitetään Kino Kuvakukon ja Kino Mantun toimintaa mm. osana lasten ja nuorten hyvinvointiranneke Liikkiksen kehittämistä.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	 (etenee suunnitellusti) Koordinoitu Supersyysloma, tuotettu ja järjestetty kaupunkikulttuuri-aiheinen kulttuurifoorumi ja valtakunnallisen mielenterveysviikon Hyvä mieli -päivä, tuotettu itsenäisyyspäivän juhla ja Meidän Kuopio -festivaali, johon on jaettu tuotantotukia ja pilotoitu joukkorahoituskampanja hyvin kokemuksin. Kino Kuvakukossa ja Kino Mantulla elokuvaesityksiä. Asukastoimintaa kehitetty vapaaehtoisten ja järjestöjen kanssa, järjestetty mm. valokuvausprojekti, yhteisöllinen taideprojekti, näyttelyitä, erilaisia tapahtumia, esittelyjä ja kampanjoita. Suunniteltu asukastoimintaa Kohtaamoon KYP:n kanssa. Supersyyslomaläiri (liikunta) toteutettu. Ikääntyneiden liikunnan vertaisohjaajia koulutettu lisää pohjoisilla maaseutualueilla ja nykyistä vertaisohjaajatoimintaa tuettu mm. tutorinneilla ryhmissä. Valmisteltu toimintakeskusten siirtoa osaksi HEP-liikuntapalveluverkostoa.

2. HYVINVOIVA KUOPIO

2.1. Aktiivisuuteen innostava arki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.
Lapsiperheiden hyvinvointia edistetään tukemalla vanhemmuutta eri keinoin. Edistetään monitoimijaisia ja ennaltaehkäisevää työtapaa sekä perhekeskusverkoston rakentumista.	Mahdollistetaan harrastaminen lapsille ja nuorille mm. Suomen/Kuopion harrastamisen mallin avulla ja kehitetään asukkaiden harrastusmahdollisuuksia ja hyvinvointimarkkinointia kulttuuri- ja liikuntapalveluiden saavutettavuuden parantamiseksi (mm. Liikkis-ranneke ja Kuopion Seinä, Liikkuva Kuopio). Kehitetään monialaisia vanhempainiltoja. Tuotetaan palveluita monitoimijaisesti eri yhteisöissä. Kansalaisopiston monipuolinen kurssitarjonta mahdollistaa kaikenikäisten kuntalaisten jatkuvan oppimisen. Turvataan kurssien saavutettavuus koko toiminta-alueella.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	(etenee suunnitellusti) Kuopion Seinä aktiivisessa käytössä mm. harrastusten markkinointikanavana. Tuotettu taidetoimintaa Perheentalolle, lähikirjastoihin ja asukastoimintaan. Erityislasten Vauhtisankarit-ryhmä toiminnassa ja tapahtuma "Kiviniemen salaisuus" -toteutettu erityislapsille perheineen, Perheiden Liikuntalauntai -konseptin koordinointi, ulkoiluun perheiden kannustaminen mm. metsäisiä Tonttupolkuja järjestämällä. Valmisteltu ehkäisevän päihdetyön koulutusmateriaaleja varhaiskasvatukseen sekä koulujen vanhempainiltoihin. Tuotu vapaaehtoistyön merkitystä ja mahdollisuuksia esille yhdessä Valikko-työryhmän kanssa. Kansalaisopisto on tarjonnut lasten ja nuorten sekä perheiden yhteisiä kursseja 235 kpl. Lisäksi Suomen/Kuopion harrastamisen malli toteutettiin yhdessä koulujen kanssa, koordinointi hoidettiin kansalaisopiston kautta. Syksyllä 2021 toiminnassa oli 50 kerhoa.

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.
Päihteiden käyttö vähenee ja mielen hyvinvointi lisääntyy. Painopiste on erityisesti syrjäytymisuhan alla olevien nuorten hyvinvoinnin edistämisessä. Ympäristö kannustaa päihitteettömyyteen. Toteutetaan Hyvällä mielellä Pohjois-Savo -hanketta.	Toteutetaan ehkäisevän päihdetyön kampanjoita ja toimintatapoja monialaisissa paikallisissa, alueellisissa ja valtakunnallisissa verkostoissa. Tuetaan harrastamista, mielekkään tekemisen mahdollisuuksia, osallisuutta kulttuurin ja liikunnan keinoin sekä vahvistetaan vanhemmuuden tukea. Tehdään aktiivisesti yhteistyötä	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	(etenee suunnitellusti) Kehitetty yhteistyötä pitäjäraatien kanssa mm. asukastoiminnan ja kulttuurin osalta. Karttulan asukastilassa käynnistynyt ViaDian Turinatupa-hanke (ESR) 31.8.2023 saakka. Tuotettu kulttuuripalveluita kotihoidon asiakkaille, perheentalolle, koulujen pienryhmiin sekä tuotettu virtuaalipalveluita mm. perheille. Tuotettu Kulttuurikahviloita kerran kuukaudessa. Kiitos kaveruudelle -toiminta käynnissä perusopetuksessa. Tuotettu Koulu- ja päiväkotirauhan julistus ja nuorten Etkot-tapahtuma ja kiusaamisen vastainen videotuotanto. Nuorten Huuma ESR-hanke käynnissä vuoden loppuun saakka. Mukana Aili-kulttuurisen vanhustyön verkostossa. Tuotettu paikallinen Armas-festivaali ikääntyneille (osana vuosittaista valtakunnallista festivaalia) ja aloitettu Kulttuurikahvila retkeilee -toiminta. Armas-festivaalia tehty yhteistyössä myös

	verkostomaisesti järjestötoimijoiden ja muiden asiantuntijoiden sekä pitäjäraatien kanssa. Kehitetään asukastoimintaa edistämään yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Tehdään moniammatillista yhteistyötä syrjäytymisuhan alla olevien nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi, mm. Nuorten Palvelu ry, Vamos, nuorisopalvelut). Kohdennetaan palveluita sinne, missä vaikuttavuus on suurin.		asukastoiminnan kanssa. Tuotettu kulttuuripalveluita kotihoidon asiakkaille, ikääntyneiden asumis- ja hoivayksiköihin sekä toimintakeskuksiin ja päiväryhmiin. Tuettu mielenterveyskuntoutujia Elämäni tarinat -työpajatoiminnalla. Suunniteltu avointa Kuvapajatoimintaa yhteistyössä Museokeskuksen yksiköiden kanssa. Ehkäisevän päihdetyön paikalliset, alueelliset ja valtakunnalliset verkostot ovat kokoontuneet ja toimineet suunnitellusti pääosin etäyhteyksin. Ehkäisevän päihdetyön viikolla ja valtakunnallisella mielenterveysviikolla on tavoitettu laaja joukko eri-ikäisiä kuntalaisia. Lapsi lasin takana- viestinnällistä kampanjaa on suunniteltu yhteistyössä Pohjois-Savon Hyte-tiimin kanssa. Vanhemmuuden tuki- työryhmän mallinnus vanhempainiltojen videoista ja alustuksista on valmistunut ja sitä aletaan jalkauttaa varhaiskasvatukseen ja peruskouluille. Jatkettu edelleen yhteistyötä KalPan ja KuPSin kanssa nikotiiniton urheilumalli-toimintamallin ja hyvinvointi-teemojen viemiseksi urheiluseuroihin ja pääsarjayhteistyösopimuksiin.
--	---	--	---

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.
Luonnon saavutettavuutta parannetaan ja kehitetään luontokohteita ja puistoja asukkaiden kohtaamispaikkoina yhdessä asukkaiden kanssa.	Kytetään luontoympäristö ja kaupunkipuistot osaksi asukas-, liikunta- ja kulttuuri- sekä tapahtumatoimintaa lisäten siten luonnon ja puistojen saavutettavuutta ja tunnettuutta. Tehdään poikkihallinnollista yhteistyötä luonnon saavutettavuuden lisäämiseksi. Edistetään arjen turvallisuutta monialaisessa turvallisuustyöryhmässä. Kansalaisopisto tarjoaa luontoon ja retkeilyyn liittyviä kursseja ja luentoja.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	 (etenee suunnitellusti) Käynnistettiin yhteistyö Sakky:n luonto-ohjaajakoulutusohjelman kanssa. Työssä oppijoita kolme hlöä, jotka suunnittelivat ja toteuttivat lähiluontotapahtumia asukastoimintaan. Tuotettiin luontoon innostavia videoita eri liikuntalajien merkeissä. Luonnossa tapahtuvien liikuntamahdollisuuksien esille tuominen Vanhusten viikolla videoiden muodossa. Kansalaisopiston luontoaiheisesta opetuksesta suosituimpia olivat Kuopion kansallinen kaupunkipuisto -luennot, joista tehtiin myös tekstitetyt tallenteet.

Tilojen suunnittelussa otetaan huomioon tilojen monikäyttöisyys ja -käyttäjäisyys sekä omatoimiratkaisut. Osallistetaan asukkaat suunnitteluun tarveselvityksen yhteydessä.	Asukastoimintaa toteutetaan monikäyttöisissä julkisissa tiloissa, kuten kirjastoissa, nuorisotiloissa ja toimintakeskuksissa. Aukkaita osallistetaan asukastoiminnan suunnitteluun.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt		(etenee suunnitellusti) Järjestetty asukastoimintaa asukastiloissa ja lähikirjastoissa (Neulamäki, Puijonlaakso). Asukastoimintaa toteutetaan Neulamäessä, Särkiniemessä, Saarijärvellä, Puijonlaaksossa, Maaningalla, Männistössä, Länsi-Puijolla, Vehmersalmella ja Nilsiässä. Tilanteen ja resurssien mukaan satunnaisesti myös Jynkässä ja Petosella. Toteutettu asukastoimintaa asukaskyselyn palautteet huomioiden. Suunniteltu asukastoiminnan käyttösääntöjä uuteen Kohtaamoon yhdessä kirjaston ja KYP:n kanssa.

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO

3.1. Viisas liikkuminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö		Seuranta 31.12.
Edistetään etä- ja monipaikkaista työskentelyä ja uusien etätyöratkaisujen käyttöönottoa ja kehitetään näitä tukevaa työkalutuuia.	Etätyöskentelyä jatketaan ja kehitetään edelleen. Hyödynnetään etätyötä tukevia digitaalisia sovelluksia ja vahvistetaan henkilöstön osaamista ko sovellusten käytössä.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt		(etenee suunnitellusti) Asiantuntijatehtävissä olevat työskennelleet pääsääntöisesti etänä. Foorumit, koulutukset, juhlat & seminaarit toteutettu etäyhteyksin. Opittu etäfasilitoinnin menetelmiä. Kansalaisopiston henkilökunta on työskennellyt osittain etänä. Myös kurseista huomattavasti suurempi osa on toteutettu monimuotoisesti, joka on lisännyt saavutettavuutta erityisesti maaseudulla.

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö		Seuranta 31.12.
Sisällytetään resurssiviisaus hankintaprosesseihin koko konsernissa ja koulutetaan henkilökunta.	Seurataan YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumista mm. osana WHO Healthy Cities verkoston kanssa tehtävää yhteistyötä.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt		(etenee suunnitellusti) Kuopioon on valmistunut, vuoteen 2025 ulottuva hyvinvointisuunnitelma pitää sisällään 13 tavoitetta ja 27 toimenpidettä, joiden avulla edistetään myös YK:n Agenda 2030 mukaisten tavoitteiden toteutumista. Kuopiolla on käytössään SGD tavoitteiden seurantaan myös Mayors Indicators -työväline, jonka tuottamaa tietoa hyödynnetään hyvinvointikertomuksen vuosiraporteissa. Kansalaistoiminnan palveluissa on vahvistettu luontoympäristön roolia hyvinvoinnin edistämässä, niin kulttuuri-, liikunta- kuin asukastoiminnassa.

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.
Henkilöstön työhyvinvointi ja työturvallisuus paranevat. Sairauspoissaolot vähenevät kaupunkitasoisesti -1pv/htv.	Henkilöstö osallistuu työhyvinvointikoulutuksiin, mm. Hälsa - työhyvinvointivalmennukseen. Koulutuksen avulla vahvistetaan henkilökohtaista työhyvinvointia, valmennetaan esimiehiä sekä tiimejä. Työhyvinvointipari osallistuu työhyvinvointiparien koulutuksiin. Tuetaan etätyötä, kannustetaan koulutuksiin osallistumiseen. Otetaan työhyvinvointi puheeksi ja seurataan työhyvinvointia.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	(etenee suunnitellusti) Työnantajapalveluiden määrärahan avulla toteutettu kansalaistoiminnan palveluissa syksyn aikana kolme työhyvinvointipäivää palautumisen ja yhteisöllisyyden tavoitteilla. Kansalaisopiston työhyvinvointiryhmä on toiminut aktiivisesti. Ryhmä on laatinut osana työhyvinvointisuunnitelmaa Psykologinen pääoma kestävän työhyvinvoinnin lähteenä -koulutusohjelman, jonka toteutus aloitettiin syksyllä 2021.
Vahvistetaan henkilöstön osallisuutta työn, tiimien ja työyhteisön kehittämiseen.	Järjestetään työyksikkökohtaisia palaverieita ja suunnittelulaisuuksia, jossa henkilöstö osallistetaan kehitystyöhön.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	(etenee suunnitellusti) Asukastoiminnan lähiötyöntekijöille on järjestetty HUMAK:n koulutus ja määritelty uudistettu tehtäväkuvaus ja tva. Tiimien tapaaminen on etätyöaikana ollut viikoittaista, jolloin yhteiskehittäminen on mahdollistunut osana normaalia työtä. Tiimien välistä ajatustenvaihtoa etätyöaikana tukevat virtuaaliset aamukahvit. Kansalaisopiston organisaatorakenne on muodostettu sitten, että koko henkilöstö pääsee osallistumaan opiston kehittämiseen moniammatillisissa työryhmissä. Lisäksi vuosittain järjestetään kaksi kehittämisspäivää koko henkilöstölle.

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.
Kehitetään osallisuuden ja vaikuttamisen toimintamalleja. Parannetaan kuntalaisviestintää osallistumis- ja vaikuttamistavoista.	Osana hyvinvoinnin edistämisen suunnitelmia osallistetaan eri elämäntilanteissa olevia kuntalaisia. Osallistetaan järjestöjä/kuntalaisia Valikko-verkoston, vapaaehtoistyön ja järjestöfoorumien kautta sekä	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	(etenee suunnitellusti) Vuoden 2022 yleisavustushaku toteutettu, hakemuksia yhteensä 359 kpl. Seurafoorumeita, Kulttuurifoorumi sekä järjestöiltoja on järjestetty eri järjestöryhmittäin. Valtuustokauden pitäjäraadit ovat aloittaneet toimintansa, perehdytystä järjestetty. Kuopion Lähiöohjelman ja Kuopion kaupungin osallisuusallustan suunnittelu

	tuetaan järjestöjen toimintaa järjestöavustusten kautta. Kulttuurin alueellisessa kehittämistehtävässä kehitetään osallisuutta ja osallisuuteen kannustavia alustoja.		aloitettu kansalaistoiminnan palveluissa laajasti erilaisia asukasryhmiä osallistaen. Kuopio on päässyt mukaan Unicefin lapsiystävällinen kunta -toimintamalliin, jossa yhtenä keskeisenä näkökulmana on lasten ja nuorten osallisuuden kehittäminen. Vapaaehtoistoiminnan Valikko-ryhmä on kokoontunut säännöllisesti kehittämään vapaaehtoistoimintaa. Suunnitteilla on vapaaehtoistoimintaa käsittelevä seminaari yhteistyössä Kansalaisareenan ja Tukipilarin kanssa vuonna 2022.
Kehitetään tiedolla johtamista (tiedon kerääminen, analysointi ja hyödyntäminen) kaupunkitasoisesti, jotta se palvelee paremmin toiminnan, palvelujen ja palveluverkostojen suunnittelua ja seuranta. Panostetaan eri toimenpiteiden (mm- investoinnit, verkostoratkaisut, palvelutarjonnan muutokset) vaikutusten arviointiin.	Kehitetään Hyvinvoiva Kuopio 2030 -ohjelmaa toteuttaen systemaattisesti hyvinvointitiedolla johtamista. Kehitetään hyvinvointitiedon keräämistä, analysointia ja viestintää osana palvelujen kehittämistä ja asukkaiden hyvinvoinnin edistämistä. Laaditaan laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma kaudelle 2021-2024. Hyvinvointiryhmä ohjaa, ja toimeenpaneva hyvinvointiryhmä vastaa suunnitelman toimeenpanosta osana Hyvinvoiva Kuopio 2030 -ohjelman toteutusta.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	(etenee suunnitellusti) Hyvinvointikertomuksen ja - suunnitelman osa II eli hyvinvointisuunnitelma valtuustokaudelle 2021-2025 on valmistunut. Suunnitelma toteuttaa Hyvinvoiva Kuopio -ohjelmaa ja se on huomioita osana talousarviota ja palvelualueiden käyttösuunnitelmia. Hyvinvointiviestintää kehitetty systemaattisesti palvelemaan entistä paremmin organisaation henkilöstöä, päättäjiä ja asukkaita. Hyvinvointitavoitteiden sisällyttämistä eri yksiköiden/tiimien vuoden 2022 tavoitteisiin ohjattu ja kannustettu. Keväällä 2021 toteutetun Kouluterveyskyselyn tulokset ovat valmistuneet. Tulokset on analysoitu ja viety toimijoiden tietoon toiminnan kehittämiseksi ja suuntaamiseksi. Tiedolla johtamisen kehittämiseksi Kuopiossa toteuttavaa lapsivaikutusten arviointiprosessia on lähdetty edelleen kehittämään.
Palvelujen saavutettavuuden ja sujuvuuden parantaminen digitalisaation avulla. Viedään eteenpäin toimintaa ja palveluja uudistavia digihankkeita.	Kansalaisopisto tarjoaa etäluentoja, verkkokursseja ja monimuotoista opetusta. Kehitetään virtuaalisia kansalaistoiminnan palveluja ja kehitetään Kuopion Seinä -palvelua tukemaan kaikkien ikäryhmien harrastamista ja edistämään mielekkään tekemisen löydettävyyttä.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	(etenee suunnitellusti) Kuopion Seinä aktiivisessa käytössä. Järjestetty striimattuja tilaisuuksia mm. itsenäisyyspäivän juhla ja tallenteita. Kulttuurifoorumi järjestetty virtuaalisesti. Digitaalisen osallisuusalustan kehittäminen käynnistetty parantamaan asukkaiden, järjestöjen ja yritysten mahdollisuuksia osallistua kaupungin kehittämiseen ja suunnitteluun. Kino Kuvakukon kassajärjestelmä uudistettu (Ceepos). Hyvinvointisuunnitelman ja -kertomuksen digitaalinen visualisointi tukemaan hyvinvointiviestintää. Kansalaisopisto on järjestänyt n. 180 etäluentoa, verkko- ja hybridikurssia. Sähköinen opiskelijaviesti on otettu käyttöön, mikä lisää viestinnän sujuvuutta.
Parannetaan esimiesten ja henkilöstön digitaalista kyvykkyyttä.	Kansalaisopisto kehittää palvelumuotoilun keinoin verkkopedagogista osaamista.		(etenee suunnitellusti) Digitaalista osaamista on kehitetty kansalaistoiminnan palveluissa osana hanketyötä osallistumalla IDK-hankkeeseen. Hyvinvointitiedolla johtamisen tueksi on kehitetty digitaalista hyvinvointikertomusta ja henkilöstö on

	Osallistutaan digitaalista kyvykkyyttä lisääviin koulutuksiin ja verkostoyhteistyöhön.			osallistunut tätä tukeviin koulutuksiin. Kino Kuvakukon kassajärjestelmä uusittu ja koulutettu henkilöstö Ceepos-järjestelmän käyttöön. Kansalaisopiston verkkopedagogista osaamista on kehitetty osallistumalla aktiivisesti valtakunnallisiin koulutuksiin. Erityisesti kielikurssien sisältöjä on kehitetty asiakastarpeita paremmin vastaaviksi. Opetuksessa digitaalisia alustoja ja niiden käyttöä testataan ja on otettu käyttöön esim. digitaalinen musiikkikirjasto liikunnan opetuksessa
Toteutetaan koko kaupungin palveluverkostoa ja toimitilatarvetta koskeva tarkastelu, jonka tavoitteena toiminnallisesti ja taloudellisesti tehokkaampi verkostoratkaisu.	Asukastoimintaa kehitetään monikäyttötiloissa, kuten kirjastoissa, nuorisotiloissa, toimintakeskuksissa ja kouluilla sekä julkisissa ulkotiloissa, kuten puistoissa nykyisten erillisten asukastupien sijaan. Tuetaan ylisukupolvisuutta tilojen käytössä ja pyritään lisäämään tilojen käyttöastetta.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	●	(etenee suunnitellusti) Tilojen yhteiskäyttöä valmisteltu erityisesti asukastoiminnan kehittämisen yhteydessä. Asukastoiminnan ja kirjastojen yhteistyö lähtenyt hienosti käyntiin. Kohtaamossa avattu KYP/Kirjasto/kansalaistoiminta yhteinen tila asukastoimintaa mahdollistamaan.

4.3. Kestävä talous

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö		Seuranta 31.12.
Talousarvioon vuosille 2020-21 asetettu 8,8 milj.€ henkilöstömenosäästö toteutuu. Henkilötyövuosien kasvua hillitään kehittämällä toimintatapoja ja ennakoidaan henkilöstösuunnittelua sekä edistämällä henkilöstön sisäistä liikkuvuutta ja kokoamalla hallinto- ja tukipalveluja.	Henkilöstömenosäästöt toteutetaan talousarvion mukaisesti.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	●	(etenee suunnitellusti) Henkilöstösäästöt toteutettu suunnitellusti. Hallintopalveluja toteutettu muuttuneilla resursseilla. Yhdistetty palvelualueiden hallintopalveluresurseja pitäjäraatitoiminnassa.
Toteutetaan kaupungin talouden tasapainotussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä, jotta kaupungin talous on tasapainossa vuonna 2025.	Toteutetaan osaltamme kaupungin talouden tasapainotussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	●	(etenee suunnitellusti) Kansalaisopisto ja kansalaistoiminnan palvelut ovat toteuttaneet osaltaan kaupungin talouden tasapainotussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä.

Taidepalvelut

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkangas

Toiminta

Kaupunginteatterin harjoitustoiminta on voinut jatkua koronaepidemiasta huolimatta hyvin terveysturvallisuusjärjestelyin. Kevätkauden teatteri oli suljettuna, ja tuolloin valmisteltiin esityksistä vapautuneella työajalla yksi ylimääräinen näytelmä; sellainen, jonka esittäminen on edullista, vaikka olisi kokoontumisrajoituksiakin, joka mahtuu säilöön pieneen tilaan, jolloin sitä voidaan esittää useampana vuotena.

Syyskaudella saatoimmekin esittää, mutta ryhmämyynti ja ulosvuokraustapahtumat olivat kutistuneet eikä yleisö liikkunut entiseen tapaan. Teatterilla oltiin kuitenkin tyytyväisiä siihen, että osa näytelmistä myi oikein hyvin olosuhteisiin nähden, ja selvästi yleisö kaipaa teatteriin. Ohjelmisto oli laaja, jopa niin, että tarjontaa oli kenties liikaa ja kilpailimme itsemme kanssa (suhteessa kysyntään). Teatterin suunnittelujaksot ovat pitkiä ja tapahtuu aikaisessa vaiheessa, joten hyvin äkkinäiset muutokset esimerkiksi kesken kauden eivät niin vain onnistu.

Kaupunginorkesteri on tarjonnut koko kevään ajan striimattuja konsertteja eri kohderyhmille ja ne ovat löytäneet yleisönsä hyvin. Suomalais-brittiläisen Accessible Orchestras -hankkeen myötä tehtiin räätälöityjä, vuorovaikutteisia digisisältöjä erityisesti ikäihmisille. Hankkeen puitteissa työstettiin myös Ikäystävällinen orkesteri -käsikirja. Lapsille toteutettiin mm. soitinesittelyvideoita ja Pekka ja Susi -musiikkisatu kertojanaan kaupunginteatterin johtaja Tommi Auvinen. Oppilaitosyhteistyön puitteissa West Side Story -suurmusikaali jouduttiin valittavasti perumaan, mutta sen sijaan konservatorion ja Savonian musiikinopiskelijat pääsivät soitamaan ammattimuusikoiden kanssa On the West Side – Our Story -striimikonsertissa lauluopiskelijoiden toimiessa solisteina.

Orkesterin syksy on suunniteltu houkuttelevaksi ja monipuoliseksi. Konsertit esim. oopperatähti Karita Mattilan kanssa sekä viihdekonsertit vetivät hyvin yleisöä. Loppuvuotta kohden koronatilanne paheni jälleen eikä yleisöä enää käynyt konserteissa samaan tapaan. Musiikkikeskuksen osalta suuri osa ulkopuolisista vuokraajista tekee Kuopion tapahtumat osana koko Suomen kiertueita. Niinpä toisistaan poikkeavat alueelliset rajoitukset ja epäselvyydet koronapassin käytön suhteen aiheuttivat vaikeuksia tapahtumanjärjestäjille. Siirtojen myötä Musiikkikeskus ei päässyt tulotavoitteeseen.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Kaupunginteatterin kevätkausi ei toteutunut suunnitellusti. AVI:n yleisörajoitukset koronapandemian vuoksi ovat olleet niin tiukat, että esitystoimintaa ei ollut mahdollista toteuttaa lainkaan. Samoin ulosvuokraukset – ylipäättään kaikki ihmisten kokoontuminen – oli kiellettyä. Syyskausi oli parempi ja esittäminen mahdollista. Teatteri on saanut hyvin ministeriöltä ylimääräisiä koronatukia, lisävaltionosuutta, joten teatterin käyttötalous toteutuu talousarvion mukaisena omien tulojen vähenemisestä huolimatta.

Musiikkikeskuksen ja kaupunginorkesterin osalta tilanne on ollut sama. Kokoontumisrajoitusten myötä vuokra- tai lipputulot ei ole tullut ollenkaan.

Kaupunginteatterille kertyi tulomenetyksiä n. 1,1 milj. euroa ja tätä tulovajetta saatiin katettua ylimääräisillä valtionosuuksilla (vuodelta 2020 siirrettiin 223 000 euroa ja kesäkuussa tuli uusi päätös 550 000 euroa). Menoja säästy esimerkiksi palkkojen erilliskorvauksista, vierailijoiden palkkioista ja matka- ja majoituskuluista, tekijänoikeusmaksuista yhteensä n. 375 000 euroa. Toimintakate toteutui talousarvion mukaisesti (100 %).

Kuopion kaupunginorkesterin ja Musiikkikeskuksen toiminta kärsi vuoden 2021 aikana merkittävästi koronapandemiasta johtuvista tapahtumarajoituksista. Musiikkikeskuksen vuokraustapahtumat ovat usein osa

laajempia kotimaan kiertueita, joten muun Suomen koronatilanne vaikutti myös Kuopion tapahtumiin. Koronatilanteen paheneminen loppuvuodesta koko Suomessa käynnisti tapahtumien siirrot seuraavan vuoden puolelle ja katkaisi Musiikkikeskuksen ja kaupunginorkesterin syksyllä uudelleen käynnistyneen toiminnan.

Tapahtumarajoitukset ja tartuntatautilanteen aiheuttama yleisökato ja tapahtumien siirtymiset aiheuttivat Kuopion kaupunginorkesterille ja Musiikkikeskukselle vuonna 2021 yhteensä n. 730 000 € tulonmenetykset. Tulonmenetysten aiheuttamaa budjettivajetta saatiin katettua orkesterin osalta OKM:n lisävaltionosuuksilla yhteensä 150 000 eurolla ja karsimalla toimintakuluja yhteensä 536 001 €. Musiikkikeskuksen vuokratuloja jäi saamatta budjetoidusta n. 457 000 €. Musiikkikeskuksen ja orkesterin osalta yhteinen tilikauden tulos on alijäämäinen n. -194 000 € (105,0 %).

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

1. Talouden sopeutustoimissa onnistuminen ja henkilöstövaikutuksiin varautuminen peruspalvelujen toimivuus ja työhyvinvointi huomioiden
2. Työelämän muutosten hallinta: etätyöskentely ja sen johtaminen, monipaikkatyöskentely ja uudenlaiset työympäristöt, työhyvinvointi, sairauspoissaolot
3. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osaamisen vahvistaminen.
Ohjeiden päivitys ja henkilöstön koulutus.

Teatterilla toteutuu aiottu ja sovitut talouden sopeuttamistoimet. Etätyöskentelyyn on siirrytty ja siitä on muotoutumassa osin pysyvä tapa. Sairauspoissaolot ovat kasvaneet, erityisesti nuoremmilla työntekijöillä ja mielenterveyssyiden osalta, tähän kiinnitetään erityistä huomiota.

Musiikkikeskuksella ja orkesterilla tehdään soveltuvien osien etätöitä. Ennen kesälomille jäämistä tehtiin henkilöstölle kysely, jossa kartoitettiin suhtautumista ja toiveita hybridityöhön. Pitkiä poissaoloja hallinnon puolella on valitettavasti aiheuttanut myös pitkittynyt kuormitus koronan takia muuttuneen toimintaympäristön vuoksi. Syksyllä 2020 ja keväällä 2021 on käyty soitinryhmittäin orkesterin toimintasääntö/pelisäännöt läpi.

Taidepalvelut			
			2021
1. KASVAVA KUOPIO			

1.1. Kilpailukykyinen yrittäjyyssympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.
Edistetään opiskelu- ja työperäistä muuttoa ja maahanmuuttoa Kuopioon sekä ulkomaalaisten ammattiosaajien sitoutumista alueeseen.	Kuopion kaupunginorkesterin muusikkorekrytoinnit ovat kansainvälisiä ja noin puolet kaupunginorkesterin muusikoista on muualta kuin Suomesta. Rekrytointien kautta on saatu hakijoita ulkomailta. Yhteistyöprojektit musiikkiopilaitosten kanssa edistävät opiskeluperäistä muuttoa Kuopioon. Teatteri: Luodaan kansainvälistä yhteistyötä. Mietitään ohjelmistoa, joka ei syrji vähemmistöjä yms. ja herättää kiinnostusta sekä paikallisissa että paikkakunnan ulkopuolisissa yleisöissä. Otetaan ulkomaalaistaustaisia henkilöitä mukaan esitystoimintaan. Yksi keino voisi olla yleisötyön valjastaminen aktiivisemmin mukaan mm. ulkomaalaispoliittisiin näkemyksiin. Nollatoleranssi rasismille ja syrjinnälle, hankitaan teatterille sidosryhmäedustajia, jotka toimivat näissä asioissa muutosagentteina.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	(etenee hitaasti tai osittain) Kuopion kaupunginorkesterilla tavoite edistynyt suunnitellusti. Teatterilla koronaepidemia on vaikuttanut tähän siten, että tämä tavoite ei ole edennyt.

1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.
Viestintää ja edunvalvontaa kehitetään systemaattisesti edelleen (vaikuttamisen kohteet, vaikuttavuusviestintä, yhteistyö).	Musiikkikeskuksen johtaja jatkaa edelleen Suomen sinfoniaorkesterit ry:n hallituksessa. Musiikkikeskuksen johto on viikoittaan yhteydessä kentän muihin toimijoihin edunvalvonta yhteistyön kehittämiseksi kansallisella tasolla.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	(etenee suunnitellusti) Musiikkikeskuksen johtaja jatkaa Suomen sinfoniaorkesterit ry:n hallituksessa ja musiikkikeskuksen johto on aktiivisesti yhteydessä kentän muihin toimijoihin kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.

1.4. Rohkea kaupunkikehitys, elinvoimainen kaupunkikeskusta, monimuotoinen kaupunkikulttuuri

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.
Aktivoidaan kaupunkikeskustan elinvoimaa ja tapahtumatoimintaa yhdessä asukkaiden, yritysten, järjestöjen yms. kanssa.	Kaupunkikeskustaa ja elinkeinoelämää elävöittävät kansainvälisen vertailun kestävä kaupunginorkesterin ohjelmisto ja Musiikkikeskuksen monipuolinen tapahtumatuotanto. Musiikkikeskuksen lipunmyyntipiste ja Ravintola Oodi palvelevat säännöllisesti talossa kävijöitä. Kaupunginorkesterin yleisötyöryhmä jatkaa toimintaansa ja kehittää uusia toimintatapoja jalkautua ympäri kaupunkia. Koska live tapahtumia ei ole pandemian vuoksi voitu järjestää olemme kehittäneet suoratoisto palveluja yleisön tavoittamiseksi. Teatteri: Erilaisten tapahtumapäivien järjestäminen eri toimijoiden kanssa yhteistyössä: esim. pakkaspäivä-tapahtuma, talvilomaviikon	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	(etenee suunnitellusti) Teatteri on tehnyt sen mikä on ollut mahdollista koronaepidemian puitteissa. Tuleva ohjelmisto on ajassa kiinni sekä lisäksi paikallisuudessa. Kaupunginorkesterin toiminnan kehittämisen, vastaamaan pandemian haasteisiin ja tapahtumien toteutus verkossa toteutui suunnitellusti.

	perhetapahtuma, taidetori. Teatterintekijöiden jalkautuminen kaupunkiympäristöön (yleisötyön erimuodot). Tutkitaan esitysten tekemistä myös teatterin ulkopuolisiin tiloihin eri yhteistyömallien avulla. Etsitään teatterille uusia sidosryhmiä ja kumppaneita paikallisesti ja valtakunnallisesti ja pyritään olemaan vahvasti kiinni tässä päivässä ohjelmiston kanssa. Markkinointiosastosta rakennetaan tiimi, joka toimii yhteydessä ulkopuolisiin paikallisiin ja laajempiin sidosryhmiin. Markkinointiosasto toimisi läheisessä yhteistyössä kaupungin muun markkinoinnin ja bränditoiminnan kanssa.			

2. HYVINVOIVA KUOPIO

2.1. Aktiivisuuteen innostava arki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.
Harrastaminen ja fyysinen aktiivisuus lisääntyvät ja edellytykset niihin paranevat. Kannustetaan asukkaita omaehtoiseen harrastamiseen.	Musiikkikeskus ja kaupunginorkesteri tuottavat eri kohderyhmille suunnattuja hyvinvointia lisääviä palveluja ja ihmisten arjen muuttuessa pandemian aikana, olemme tavoittaneet ihmisiä erityisesti digitaalisten kanavien avulla. Yleisötyössä etsitään ja toteutetaan ihmisiä aktivoivaa	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	(etenee suunnitellusti) Teatterilla on järjestetty koronaepidemian sallimissa rajoissa erilaisia avoimia, maksuttomia tilaisuuksia, esim. avoimia harjoituksia ja taiteilijatapaamisia. Koyleisöjä otetaan ja yleisötyötä tehdään, eli viedään teatteria ovista ulos. Musiikkikeskus ja kaupunginorkesteri tuottavat eri kohderyhmille suunnattuja hyvinvointia lisääviä palveluja ja ihmisten arjen muuttuessa pandemian aikana, olemme tavoittaneet ihmisiä erityisesti digitaalisissa kanavien avulla ja tarjoamalla matalariskisen ympäristön kulttuurielämyksille.

	toimintaa, samalla teatteri otetaan orgaanisena osana mukaan asukkaiden arkea muutenkin kuin paikkana, jossa katsotaan esityksiä. Aukkaat osallistetaan aktiivisiksi kokijoiiksi tapahtumissa ja tehdään yhteistyötä aktiivisten seurojen ja yhteisöiden kanssa. Markkinointitiimi kehittää yleisö - ja asiakaskohtaamisia. Konkreettisia esimerkkejä: Teatterileirin järjestäminen nuorille ja lapsille. Matalankynnyksen yleisöyö tapahtumat ja ilmaistilaisuudet aulatilissa, avoimet harjoitukset, kauden avajaiset, taiteilijatapaamiset.			

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO

3.1. Viisas liikkuminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.
Edistetään etä- ja monipaikkaista työskentelyä ja uusien etätyöratkaisujen käyttöönottoa ja kehitetään näitä tukevaa työkalutuuia.	Musiikkikeskuksen hallintohenkilökunta työskentelee säännöllisesti etätyössä. Muusikoiden omaehtoinen harjoittelu on mahdollista toteuttaa etänä. Toiminnan kehittämiseksi toteutettu kysely. Teatterilla tehdään etätyötä työn sallimissa rajoissa. Teatteri voitaisiin valjastaa kuntalaisten etätyöpisteeksi.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	(etenee suunnitellusti) Teatterilla tehdään etätyötä niissä tehtävissä ja silloin, kun se on mahdollista. Teatteri pitää esillä mahdollisuutta valjastaa aulatiloja aiempaa enemmän kuntalaisten käyttöön, kansalaisfoorumiksi ja etätyömahdollisuudeksi. Musiikkikeskuksen ja kaupunginorkesterin etä- ja monipaikkainen työskentely ja työskentelyn kehittäminen on toteutunut suunnitellusti. Hallinto henkilökunta käyttää etätyöskentely mahdollisuuksia joustavasti ja muusikot toteuttavat merkittävät osan harjoittelustaan itsenäisesti.

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.
Sisällytetään resurssiviisautta hankintaprosesseihin koko konsernissa ja koulutetaan henkilökunta.	Musiikkikeskuksessa kierrätykseen entistä enemmän, mm. jätteiden lajittelun myötä. Vierailevien taiteilijoiden matkat järjestetään hiilijalanjälki tiedostaen, kuten myös koesoitot. Hankinnoissa noudatetaan kaupungin hankintasääntöä. Teatteriesitysten hankinnassa ja toteuttamisessa noudatetaan ekonomista ja ekologista tuotantoprosessia ja kiertotaloutta mahdollisuuksien mukaan. Kestävien teemojen ja sisältöjen tuominen näyttämölle esitysten muodossa ja yleisötyössä ja kaikessa tekemisessä. Kirkastetaan edelleen teatterin tuotantoprosessia ja resurssienhallintaa (uuden tuotantorytmin ja teatterin tekoavan tutkiminen).	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	(etenee suunnitellusti) Teatteri kaikissa prosesseissaan pitää yhtenä näkökulmana mukana ekologisen, ekonominen ja resurssiviisaan toimintatavan. Musiikkikeskuksen kaikessa toiminnassa tarkastellaan myös ekologisesta, ekonomisesta ja resurssiviisaasta näkökulmasta.

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.
Henkilöstön työhyvinvointi ja työturvallisuus paranevat. Sairauspoissaolot vähenevät kaupunkitasoisesti -1pv/hvt.	Järjestetään työhyvinvointia edistävää toimintaa, toteutetaan varhaisen puuttumisen toimintamallia. Henkilöstöresurssit säilytetään toiminnan vaatimalla tasolla. Työnkuvia tarkastellaan ja tarvittaessa tehdään muutoksia.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	(etenee suunnitellusti) Koronapandemia on lisännyt merkittävästi kulttuuri- ja taidealan työnkuormitusta, epävarmuutta, stressiä. Se näkyy työpaikalla, mutta toisaalta alan kipupisteitä, kuten rajoituksia, on käsitelty yhdessä henkilöstön kanssa.

	Teatterilla jatketaan jo aloitettua työyhteisökoulutusta seuraavina vuosina. Työnkuviin tehdään tarvittavat tarkistukset. Työnkuorman tasaisempi jakautuminen taataan pitkälle ulottuvan ohjelmistosuunnittelun avulla. Samalla tutkitaan myös uuden tuotantorytmin sisään ajamista.		Musiikkikeskuksella korona pandemia on koetellut henkilökunnan jaksamista, mutta ei ole lisännyt merkittävästi sairauspoissaoloja. Työhyvinvointia on kehitetty toteuttamalla työyhteisövalmennus muu kuin taiteellisen henkilökunnan kanssa ja tarjoamalla taiteelliselle henkilökunnalle mahdollisuus osallistua muusikoihin erikoistuneen työfysioterapeutin valmennukseen.
--	--	--	--

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.
Kehitetään osallisuuden ja vaikuttamisen toimintamalleja. Parannetaan kuntalaisviestintää osallistumis- ja vaikuttamistavoista.	Kuntavaalikeväänä tuomme omalta osaltamme esille kulttuurin merkitystä hyvinvointiin, talouteen, oppimiseen jne.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	(etenee suunnitellusti) Teatterilla kehitetään palautejärjestelmää mm. nettisivu-uudistuksen yhteydessä. Kaupunginorkesterin konserttien suoratoistojen ja Musiikkikeskuksen sosiaalisten medioiden avulla kuntalaisviestintä on aktivoitunut eri tavalla palaute- ja kommenttikenttien kautta
Kehitetään tiedolla johtamista (tiedon kerääminen, analysointi ja hyödyntäminen) kaupunkitasoisesti, jotta se palvelee paremmin toiminnan, palvelujen ja palveluverkostojen suunnittelua ja seurantaa. Panostetaan eri toimenpiteiden (mm- investoinnit, verkostoratkaisut, palvelutarjonnan muutokset) vaikutusten arviointiin.	Taidepalvelut on osaltaan mm. kehittämässä talouden suunnittelua ja raportointia, jotta saadaan yksilöidympää tietoa suunnittelun pohjaksi. VOS-orkesterin toimintaa hallinnoivana yksikkönä Musiikkikeskuksen toimintakulttuuriin kuuluu kiinteästi tiedon monipuolinen kerääminen ja sen käyttäminen toiminnan suunnittelun ja vaikuttamisen tueksi. Kerätyn tiedon analysointia ja hyödyntämistä palveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa kehitetään edelleen. Teatteri on siirtynyt palvelubudjettiin mm. läpinäkyvyyden, avoimuuden sekä tiedolla johtamisen	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	(etenee suunnitellusti) Teatterin palvelubudjetointi on toimiva ja sitä on jalostettu edelleen prosessikuvauksin. Raportointi toimii nyt hyvin, ja tietoa saa prosesseittain/hankkeittain/palveluittain. Organisaatorakenteet säilyivät ennallaan, kun Haltuun-hanke pysähtyi taidepalveluiden osalta. Musiikkikeskuksen läpinäkyvään toimintatapaan kuuluvaa kerätyn tiedon analysointia ja hyödyntämistä palveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa on kehitetty uudistamalla Musiikkikeskuksen tiedon keräämisen pohjia ja selkeyttämällä hallinto henkilöstön vastuita tiedon hankinnassa.

	parantamiseksi. Henkilöstön kouluttaminen ja hr-toimenpiteet. Digitaalisten taitojen kurssit ja toimivat työvälineet. Organisaation (hierarkkisen) rakenteen ja arvoketjun selkeyttäminen ja sitä kautta työn mielekkyyden kasvaminen ja ekonomian saavuttaminen tuotannossa, näin lopulta voidaan päästä toteuttamaan tiedolla- ja innovaatiolla johtamista.			
Palvelujen saavutettavuuden ja sujuvuuden parantaminen digitalisaation avulla. Viedään eteenpäin toimintaa ja palveluja uudistavia digihankkeita.	Jatketaan syksyllä 2020 aloitettua striimaustekniikan kehittämistä sekä orkesterin että Musiikkikeskuksen puolella. Kupion kaupunginorkesteri jatkaa suomalai-brittiläisessä Accessible Orchestras -hankkeessa, jonka myötä varsinkin vanhempaa väestöä palvellaan digitaalisten ratkaisujen avulla. Teatteri on aloittanut striimaukset esim. erilaisten yleisötyöhön tai markkinointiin lukeutuvien tilaisuuksien ja tapahtumien osalta. Tavoite on joidenkin esitysten striimaaminen, mutta alan tekijänoikeuskäytännöt rajoittavat sitä tällä hetkellä. Tavoite on myös ulosvuokrausten osalta markkinoida mahdollisuutta striimata seminaareja ym., jolloin osallistuminen ei vaadi paikalla oloa, matkustamista ym. -oletuksena, että näiltä osin koronaepidemia on muuttanut toimintatapoja joiltakin osin pysyvästi.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt		(etenee hitaasti tai osittain) Teatteri on striimannut joitakin yleisötyön tilaisuuksia sekä Sirkuksen esityksiä. Näytelmiä ei ole vielä striimattu. Hybridikokouspaketteja valmistellaan myyntiin. Musiikkikeskuksella striimaus tekniikka on saatu käyttöön tuotannossa suunnitelman mukaisesti. Kaupunginorkesterin konsertteja on striimattu ja julkaistu tallenteina orkesterin You-tube kanavalla. Musiikkikeskuksen on nyt tekninen valmius striimata konsertteja ja tapahtumia.

Parannetaan esimiesten ja henkilöstön digitaalista kyvykkyyttä.	Henkilöstö osallistuu sisäisiin koulutuksiin.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt		(etenee suunnitellusti) On osallistuttu koulutuksiin.
---	---	------------------------------------	---	--

4.3. Kestävä talous

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö		Seuranta 31.12.
Talousarvioon vuosille 2020-21 asetettu 8,8 milj.€ henkilöstömenosäästö toteutuu. Henkilötyövuosien kasvua hillitään kehittämällä toimintatapoja ja ennakoivaa henkilöstösuunnittelua sekä edistämällä henkilöstön sisäistä liikkuvuutta ja kokoamalla hallinto- ja tukipalveluja.	Musiikkikeskuksen vapaaehtoiset palkattomat 2019 yt-neuvotteluiden myötä toteutuvat suunnitellusti myös vuonna 2021. Henkilöstösuunnitelmassa ei edetä, vaan täyttämättä olevat muusikon tehtävät jäävät edelleen täyttämättä. Teatterin henkilöstösuunnitelman mukaisesti henkilötyövuodet eivät tule kasvamaan, vaan jo sovittujen vähennysten verran vähenemään.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt		(etenee hitaasti tai osittain) Sovitut toimenpiteet ovat pääasiassa toteutumassa, paitsi hallinto -ja tukipalvelujen kokoaminen (Haltuun-hanke) ei taidepalveluissa edennyt.
Toteutetaan kaupungin talouden tasapainotussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä, jotta kaupungin talous on tasapainossa vuonna 2025.	Musiikkikeskuksen toiminta on huomattavan kustannustehokasta. Teatteri toteuttaa osaltaan.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt		(etenee suunnitellusti) Toimenpiteitä toteutetaan.

SELONTEKO VUODEN 2021 HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN JA KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUALUEEN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan tarkoituksena on

- varmistaa, että toiminta on taloudellista ja tuloksellista,
- tavoitteet saavuttavaa,
- päätösten perusteena oleva tieto riittävää ja luotettavaa.

Tarkoituksena on myös, että ja lakeja, säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimitielinten päätöksiä noudatetaan ja omaisuutta sekä voimavaroja turvataan. Sisäinen valvonta on varmistamistyötä, joka on toimialan johdon tekemää tai johdon luokun tehtyä.

Tavoitteiden toteutuminen, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus, varojen valvonta

Talousarvion toteutumisesta, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta tai poikkeamista sekä niiden johdosta tehdyistä toimita on kerrottu vuoden aikana seurantaraporteissa ja toimintakertomuksessa.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen vuoden 2021 toimintakatteen toteutuma on 101 %, ylitystä 0,2 milj. euroa.

Toimintatuotot toteutuivat 2,8 milj. euroa alle ja toimintakulut 2,6 milj. euroa alle talousarvion. Korona-avustuksia saatiin kattamaan mm. tulojen menetyksiä yhteensä n. 1 milj. euroa. Myös maski- ym. suojarustekustannuksiin saatiin avustusta.

Vuoden 2021 toiminnan ja talouden toteutumiseen vaikutti olennaisesti koronaepidemian jatkuminen sekä siihen liittyvät toiminnan rajoitustoimenpiteet ja asiakkaiden käyttäytyminen.

Kasvun ja oppimisen palvelualue

Kasvun ja oppimisen palvelualueen vuoden 2021 toimintakatteen toteutuma on 100 %, kuten talousennusteissa koko vuoden ennustettiin.

Korona-avustuksia saatiin kattamaan koronaepidemian jatkumisesta aiheutuviin toimenpiteisiin yhteensä 1,9 milj. euroa (varhaiskasvatuspalvelut 0,2 milj. euroa, perusopetuspalvelut 1,2 milj. euroa, lukiopalvelut 0,5 milj. euroa). Myös maski- ym. suojarustekustannuksiin saatiin erillistä avustusta 0,3 milj. euroa.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen ja kasvun ja oppimisen palvelualueen sisäisen valvonnan painopisteet vuodelle 2021:

Talouden sopeutustoimissa onnistuminen ja henkilöstövaikutuksiin varautuminen peruspalvelujen toimivuus ja työhyvinvointi huomioiden

Vuoden 2021 aikana ei kaupungissa ole ollut lomautuksia tai taloudellisista/tuotannollisista syistä tapahtuneita irtisanomisia laajamittaisesti, mutta henkilöstöä on kannustettu hyödyntämään palkattomia vapaita ja lomarahen vaihtoa vapaa-päiviksi.

Henkilöstön rekrytoinnissa on ollut haasteita sekä opetuksen että varhaiskasvatuksen puolella. Varhaiskasvatuksessa on palkattu lisää varahenkilöstöä vastaamaan varhaiskasvatuksen sijaistarpeeseen. Varhaiskasvatuslain muutos 1.8.2021 lukien on aiheuttanut paineita henkilöstömitoituksen osalta.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueella htv-määrä on tammi-joulukuun tietojen perusteella kasvanut 6 henkilötyövuotta (yhteensä 370 htv) edelliseen vuoteen verrattuna. Kasvu perustuu mm. uuden Museokeskuksen Kantin valmistumiseen ja käyttöönottoon, Kuntolaakson uimahallin tilojen ja käyttäjämäärän edellyttämän lakisääteisen valvontavelvoitteen toteuttamiseen sekä Hyvällä mielellä Pohjois-Savo -hankkeen käynnistymiseen.

Kasvun ja oppimisen palvelualueen htv-määrä on tammi-joulukuun tietojen perusteella kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna n. 99 henkilötyövuotta (yhteensä 2 537 htv). Htv-määrän kasvu perustuu mm. korona- ym. avustusten, varhaiskasvatuksessa lapsimäärämitoituksen edellyttämään ja varahenkilöstön ja muun sijaistarpeen tuomaan lisähenkilöstöön.

Työelämän muutosten hallinta; etätyöskentely ja sen johtaminen, monipaikkatyöskentely ja uudenlaiset toimintaympäristöt, työhyvinvointi, sairaspöissaolat:

Etätyötä on hyödynnetty molemmilla palvelualueilla erityisesti niissä tehtävissä, joissa ei ole ollut välitöntä esimiestyötä. Toimivien yhteyksien ansiosta on myös etätyön johtaminen onnistunut. Työtilat ovat olleet joustavasti käytettävissä ja myös lähityöskentelyä on ollut, kuitenkin turvavälit ja rajoituksen huomioiden. Etätyö on koettu mielekkääksi, mutta työhön liittyen on koettu tunnetta työyhteisön ulkopuolelle jäämisestä. Laajempaa selvitystä etätyön haasteista ei toistaiseksi ole tehty.

Sairauspoissaolojen määrä hyvinvoinnin edistämisen palvelualueella on vähentynyt vuosiin 2019 ja 2020 verrattuna. Sairauspoissaolojen määrä oli vuonna 2021 yhteensä 10,4 htv, kun vuonna 2020 poissaoloja oli 11 htv ja vuonna 2019 poissaoloja oli 11,9 htv. Vastaavasti kasvun ja oppimisen palvelualueella sairauspoissaolojen määrä on kasvanut edellisiin vuosiin verrattuna, sairauspoissaolojen määrä vuonna 2021 oli 17,7 henkilötyövuotta, mikä on 0,8 htv enemmän kuin vuonna 2020 ja 2,5 htv enemmän kuin vuonna 2019. Kaupunkitasoisesti vastaava luku vuodelta 2021 on 18,4 htv.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osaamisen vahvistaminen

Säännösten ja määräysten noudattamisessa ei ole havaittu oikeusseuraamuksia aiheuttaneita ongelmia. Palvelualueiden toimintasääntöä on tarkistettu elo-, syys- ja joulukuussa 2021. Tarkistuksissa on huomioitu mm. pidennetyn oppivelvollisuuden muutoksesta aiheuttamat toimivallan delegointimuutokset sekä palvelualueen hallinnon esimiesten (palvelupäälliköt ja työnjohtajat) vastuiden tarkistukset. Tarkistettu toimintasääntö vastaa palvelualueen organisaatiota.

Tiedotusta ja ohjausta on annettu myös kohdennetusti mm. viranhaltijapäätösten valmistelusta ja tekemisestä. Asioiden valmistelussa on korostunut yhteistyö ja vuorovaikutus. Vuoden 2021 viranhaltijapäätösten julkisuus ja verkkojulkaiseminen eivät ole aiheuttaneet palvelualueilla ongelmaa eikä poikkeamia yhteisesti sovitusta ja valtakunnallisista käytännöistä ja määräyksistä.

Selonteko sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta

Hallinto- ja johtamiskulttuuri	Kyllä	Ei	Lisäselvitys
Toimialueen rakenne, toimivalta ja vastuu on määritelty asianmukaisesti.	X		Toimintasääntö päivitetty joulukuussa 2021
Toimintaa ohjaavat säännöt, määräykset, ohjeet ja päätökset ovat ajan tasalla.	X		
Henkilöstö tuntee nämä vaatimukset.	X		Tiedottaminen hoidetaan kaupungin verkkosivujen ja esimiesten kautta.
Ilmapiiri kannustaa keskusteluun sekä kehittämis- ja epäkohtien esille tuomiseen.	X		Etätyö on asettanut uusia haasteita.
Henkilöstön työnkuvat on määritelty ja dokumentoitu.	X		
Tärkeille työtehtäville on määritelty varahenkilömenettely, jolloin tehtävät tulevat hoidettua poissaolotapauksissa.		X	Kehitteillä mm. Haltuun-hankkeen kautta.
Henkilöstön rekrytointiin, perehdytykseen, palkkaukseen ja kehittämiseen on olemassa politiikka, jonka mukaan käytännössä toimitaan.	X		Kaupungissa on käytössä perehdytysohjelma.
Työhyvinvoinnista huolehditaan.	X		
Työturvallisuudesta huolehditaan.	X		
Riskienhallinnan järjestäminen	Kyllä	Ei	Lisäselvitys
Organisaatio on määritellyt strategiset ja operatiiviset tavoitteensa riittäväällä selkeydellä.	X		
Riskienkartoitus ja analysointi on tehty ja se on ajan tasalla.	X		
Merkittävimmille riskeille on laadittu riskienhallintatoimenpiteet ja päätetty vastuuhenkilöt.	X		
Riskienhallinnan raportointi on säännöllistä.	X		
Valvontatoimenpiteet	Kyllä	Ei	Lisäselvitys
Palvelualueen avainprosessit on tunnistettu ja kuvattu.	X		

Avainprosesseihin liittyvät riskit on tunnistettu ja niille on luotu hallintakeinot.	X		
Tavoitteiden ja talouden seuranta sekä arviointi on järjestelmällistä ja luotettavaa.	X		Henkilöstöraportoinnin osalta puutteita kaupunkitasoisesti. Talouden osalta raportointi toimi vasta syksyllä 2021.
Havaittuihin poikkeamiin reagoidaan ja korjaaviin toimenpiteisiin ryhdytään riittävän ajan kuluessa.	X		
Hyväksymismenettely (ostolaskut, las- kut, palkat, jne.) on olemassa, ajan- tasainen ja toimii asianmukaisesti.	X		Toimitaan toimintasäännön mu- kaan.
Työtehtävät on eriytetty asianmukai- sesti.	X		Toimitaan toimintasäännön mu- kaan.
Tietojärjestelmissä on työtehtävien mu- kaiset käyttöoikeudet.	X		Esimiesten vastuulla.
Organisaatiolla on käytössään menetel- mät ulkoistamiensa palveluiden sisäisen valvonnan asianmukaisuuden varmista- miseksi.	X		Omistajaohjaus päättää ko. pal- veluista. Palvelualueilla järjeste- tään sopimuskatselmuksia vuo- sittain.
Viestintä ja raportointi	Kyllä	Ei	Lisäselvitys
Toimialueen toiminnasta ja taloudesta on käytettävissä oikeat ja riittävät tie- dot.	X		Henkilöstöraportoinnin osalta puutteita kaupunkitasoisesti. Ta- louden osalta raportointi toimi vasta syksyllä 2021.
Toiminnasta ja taloudesta viestitään säännöllisesti ja riittävässä laajuudessa.	X		Kuukausiraportointi ja osavuosi- katsaukset.
Organisaatio jakaa asianmukaisesti tie- toa ulkoisille kumppaneilleen ja muille sidosryhmille.	X		
Poikkeustilanteiden tiedotukselle on luotu nopeat ja selkeät viestintämenet- telyt.	X		
Organisaatiossa on olemassa kana- vat/toimintamallit, joiden kautta henki- löstö voi luottamuksellisesti ilmoittaa epäillyistä virheistä ja väärinkäytöksistä.	X		
Organisaation tuottamaa ja käyttämää informaatiota ja dokumentteja säilyte- tään asianmukaisen ajanjakson ajan. Kun niitä ei enää tarvita, ne hävitetään asianmukaisesti.	X		
Seurantatoimenpiteet	Kyllä	Ei	Lisäselvitys
Organisaation johto ja esimiehet valvo- vat ja arvioivat toimintaohjeiden nou- dattamista jatkuvasti.	X		
Sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen, riskienhallinnan, laillisuusvalvonnan ym. havainnot käsitellään ja niiden perus- teella ryhdytään tarvittaviin toimenpitei- siin.	X		

Sisäisen valvonnan tilaa ja kehittämistarpeita arvioidaan säännöllisesti.	X		
Erilliskysymykset	Lisäselvitys		
Millaisia merkittäviä puutteita, epäkoh- tia, tms. sisäisessä valvonnassa on ha- vaittu kuluneella tilikaudella?	-		
Miten sisäistä valvontaa ja riskienhallin- taa on tarkoitus kehittää?	Kaupunkitasoinen työryhmä, jossa edustus kaikilta palvelualueilta.		
Selvitys siitä, millaisia kehittämistoi- menpiteitä on toteutettu sisäiseen val- vontaan ja riskienhallintaan tilikauden aikana.	Palvelualueiden omia ohjeita on päivitetty mm. toimintasääntö, hankeohjeet.		
Arvio merkittävimmistä riskeistä, epävarmuustekijöistä ja muista toimin- nan kehittämiseen vaikuttavista teki- jöistä.	Suuri henkilöstövaihtuvuus/perehdyttäminen ja uuden henkilöstön rekrytointi on haasteel- lista, koska tietyillä aloilla (opetus, varhais- kasvatus) on vaikeaa saada päteviä työnteki- jöitä.		
<i>Lisäselvityksessä kerrotaan mm. mahdolliset puutteet ja epäkohdat, joita sisäi- sessä valvonnassa on havaittu tilikauden aikana. Samalla kuvataan, mitä kehit- tämistoimenpiteitä on tehty ja mitä aiotaan tehdä sisäisen valvonnan ja riskien- hallinnan kehittämiseksi.</i>			

Eniten parantamista ja kehittämistä vaativat seuraavat asiat, jotka huomioidaan v. 2022 sisäisen valvonnan suunnitelmassa:

- 1) Työelämän muutosten hallinta: etätyöskentely ja sen johtaminen, monipaikkatyöskentely ja uudenlaiset työympäristöt, työhyvinvointi, sairauspoissaolot, henkilöstön vaihtuvuus.
- 2) Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen käyttöönotto ja henkilöstön koulutus osaamisen vahvistamiseksi.

HTV- JA SAIRAUSPOISSALOSEURANTA
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

HTV-MAARAT	MUUTOS EDELLISEEN VUOTEEN HTV				
	TOTEUMA 12/2019 HTV	TOTEUMA 12/2020 HTV	TOTEUMA 12/2021 HTV	MUUTOS 2020/2021 HTV	MUUTOS %
Kirjastopalvelut	86,3	78,5	80,8	2,3	3 %
Museopalvelut	39,4	40,0	41,0	1,0	3 %
Liikuntapaikkapalvelut	48,9	39,4	39,8	0,4	1 %
Kansalaistoiminnan palvelut	36,6	26,4	24,9	-1,5	-6 %
Kansalaisopisto	58,6	58,9	59,2	0,3	1 %
Teatteri	70,3	62,4	61,8	-0,6	-1 %
Musiikkikeskus	57,2	53,9	54,0	0,1	0 %
Johdon tukipalvelut (sis. Hyvällä mielellä Pohjois-Savo -hankkeen työntekijät)	5,0	5,0	8,6	3,6	72 %
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	402,3	364,5	370,1	5,6	2 %

Lukuihin ei sisälly palkkatukityöllistetyt, kesätyöntekijät ja oppisopimuskoulutettavat.

SAIRAUSPOISSAOLOT	MUUTOS EDELLISEEN VUOTEEN				
	Kal.pv/HTV 12/2019	Kal.pv/HTV 12/2020	Kal.pv/HTV 12/2021	MUUTOS 2020/2021	MUUTOS %
Kirjastopalvelut	15,0	13,2	12,9	-0,3	-2 %
Museopalvelut	9,1	9,2	10,6	1,4	15 %
Liikuntapaikkapalvelut	17,3	15,3	4,9	-10,4	-68 %
Kansalaistoiminnan palvelut	8,9	8,5	12,4	3,9	46 %
Kansalaisopisto	8,4	7,9	5,3	-2,6	-33 %
Teatteri	5,1	7,1	12,5	5,4	76 %
Musiikkikeskus	19,9	16,6	11,8	-4,8	-29 %
Johdon tukipalvelut (sis. Hyvällä mielellä Pohjois-Savo -hankkeen työntekijät)	3,0	0,4	4,0	3,6	900 %
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	11,9	11,0	10,4	-0,6	-5 %
Ydinkaupunki	17,1	17,1	18,4	1,3	8 %

Mittaristo 2021

Vastuualue: **Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut**

V. 2021 asukaslukuna käytetään 119 862

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Kirjastopalvelut 1)	Fyysiset kirjastokäynnit	1 246 123	1 384 764	1 279 004	899 348	1 390 000	986 922
Kv:n sitova mittari	Kirjastopalvelujen kaikki lainat (fyysiset ja e-lainat) suhteessa		16,8	17,0	15,3	17,3	16,8
	Verkkosoiointitapahtumat (kirjaston ulkopuolella tapahtunut asiointi)	478 468	521 385	750 929	905 456	750 000	1 092 212
	Kirjaston aukiolotunnit	24 442	29 701	35 120	26 170	43 000	43 682
	Lainojen kokonaismäärä	2 030 769	2 082 540	2 106 669	1 836 781	2 156 000	2 083 551
	Nettokustannukset/laina	2,8	2,8	2,7	3,1	2,8	2,8
	Kirjastojen tilojen määrä m ²	11 136	10 055	10 205	10 205	10 126	10 126
Museopalvelut	Näyttelykäynnit museokohteissa	75 172	78 139	39 970	24 760	120 600	60 863
	Museokohteiden aukiolotunnit	5 135	4 782	4 464	3 318	6 690	5 134
	Järjestetty kokoelma-aineisto kpl	1 964 334	2 014 677	2 020 018	2 023 514	2 027 697	2 027 473
	Nettokustannus €/as	25,6	27,3	26,1	30,0	41,1	37,55
	Museoiden tilojen määrä m ²	9 691	9 700	9 043	13 562	13 562	11 509
Liikuntapaikka-palvelut	Liikuntapaikkojen käyntikerrat 2)	1 313 944	1 280 118	1 407 772	982 765	1 400 000	1 213 691
Kv:n sitova mittari	Niiralan/Kuntolaakson uimahallipalvelut / alle 20-vuotiaiden asiakaskäyntien määrä		15 827	15 410	53 071	90 000	107 199
	Liikuntapaikkojen tilojen määrä m ²	52 700	64 532	57 783	78 293	68 887	69 325

1) Luvut sisältävät Kuopion lisäksi Kaavin ja Tuusniemen kirjastojen tunnusluvut, joten asukaslukuna käytetty kaikissa Kuopio + Kaavi + Tuusniemi -asukaslukua (124 652).

2) Liikuntapaikkojen käyntikerrat sisältää sisä- ja ulkoliikuntapaikkojen sekä kaupallisten tilaisuuksien kävijät

Vastuualue: **Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Kansalaistoiminnan	Kulttuurin- ja liikunnan edistämispalvelujen ryhmiin osallistuneet 1)	107 395	94 137	72 838	62 229	115 000	81 166
aktivointi	Kino-Kuvakukon ja Nilsin Mantun kävijöiden lukumäärä	39 447	28 663	19 900	17 395	35 000	14 007
	Yleis- ja erityisavustukset €/as	25,7	27,51	28,47	27,14	33,65	32,29
	Asukastoimintaan osallistuvien määrä	79 888	79 718	102 018	53 300	80 000	48 485
	Asukastoimintaa järjestävien yhdistysten määrä					50	58
	Kansalaistoiminnan aktivoinnin tilojen määrä m ²	2 836	3 127	3 280	3 319	2 136	2 776
Kansalaisopisto 2)	Kansalaisopiston opiskelijamäärä (brutto)	24 335	24 538	24 633	21 336	23 000	20 509
	Kansalaisopiston opetustuntien lukumäärä	45 306	44 257	44 463	40 480	43 700	43 727
Kv:n sitova mittari	Kansalaisopiston nettokustannus €/opetustunti (ilman valt.osuutta)	66,3	72,7	70,9	82,8	74,0	73,5
	Kansalaisopiston tilojen määrä m ²	3 484	3 528	3 638	3 638	3 638	3 638

1) Kulttuurin- ja liikunnan edistämispalveluihin lasketaan em. ryhmiin osallistuneet sekä kulttuuri- ja liikuntapolkuun osallistuneet

2) TP-2018 opetustuntien lukumäärän pieneminen johtuu työvoimapoliittisen maahanmuuttajakoulutuksen loppumisesta. K-opiston mittarit ovat vuosittaisen mittareita. Opiskelijoiden ja opetustuntien lukumäärät eivät sisällä kansalaisopiston tapahtumien (näyttelyt, konsertit, erilaiset esitykset) osallistujia ja tunteja.

Vastuualue: Taidepalvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Kaupunginteatteri	Teatterissa kävijöiden lukumäärä	76 116	81 502	77 224	39 877	50 000	30 430
	Nettokustannukset / katsoja	63,01	60,9	70,49	121,6	96,28	158,31
Kv:n sitova mittari	Teatterin ison salin täyttöaste		71	73,5	55	60	56
	Esitysten ja tapahtumien lukumäärä	372	366	384	221	250	216
	Kaupunginteatterin tilojen määrä m ²	7 982	7 982	7 982	7 982	7 982	7 982
Musiikkikeskus	Kävijöitten lukumäärä	114 176	45 775	115 460	31 334	50 000	31 670
	Tapahtumien lukumäärä	720	148	700	309	400	401
	Nettokustannukset / kävijät	2,7	9,2	4,9	31,9	11,9	30,2
	Musiikkikeskuksen tilojen määrä m ²	5 760	5 760	5 760	5 760	5 760	5 760
Kaupunginorkesteri	Konserttien kokonaislukumäärä	185	169	122	80	100	92
	Live kuulijoiden kokonaislukumäärä	46 646	50 568	32 478	9 870	15 000	12 014
	Nettokustannukset / kuulijat	62,5	61	106,8	319	235,7	279,7
	Nettokustannukset / kuulijat, sis.striimit					78,6	10,6

Vuoden 2020 kaupunginorkesterin konsertit koostuvat live-esiintymisistä jotka on myös striimattu (13 kpl) ja pelkästään striimatuista esiintymisistä (8 kpl). Striimauksen (+1 radioitu ja YleAreenassa esitetty esiintyminen) kautta tulleita kuulijoita on vuonna 2020 n. 210.000. Vuodelle 2021 arvioidaan 30.000 verkkokuulijaa.

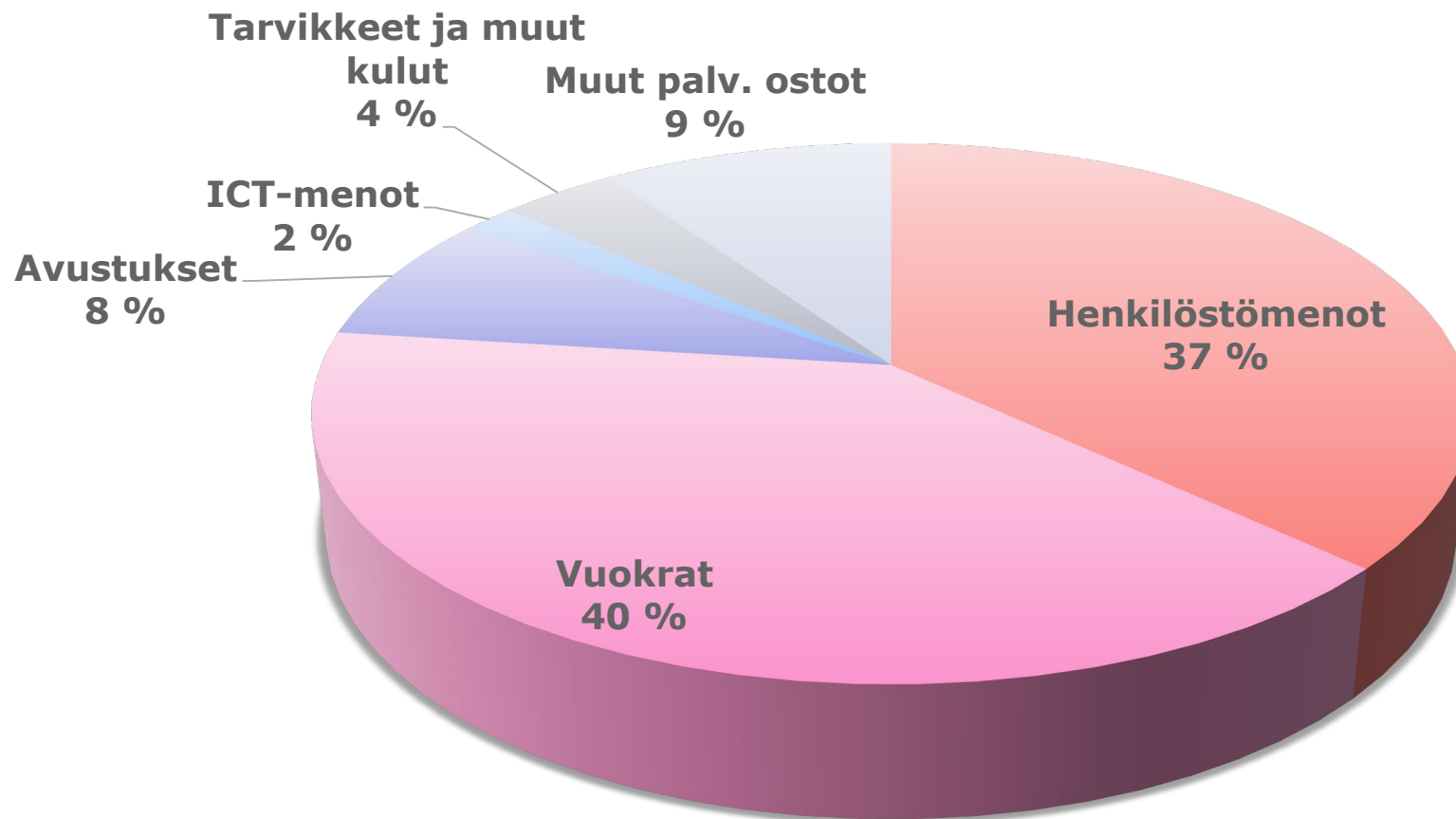
HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN PALVELUALUE
KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN VUOSI 2021
Tilinpäätös

		TA-2021 + TAMUT €	Toteuma 1.1.-31.12. €	Erotus €	Toteuma % Lask.=100 %	Toteuma ed. vuosi 1.1.-31.12.	Muutos % 2020/2021
KIRJASTO- PALVELUT	Toimintatuotot	833 000	795 517	-37 483	95,5 %	870 162	-8,6 %
	Henkilöstökulut	-3 509 700	-3 352 274	157 426	95,5 %	-3 165 647	5,9 %
	Muut kulut	-3 312 000	-3 326 249	-14 249	100,4 %	-3 382 685	-1,7 %
	Toimintakulut yht.	-6 821 700	-6 678 523	143 177	97,9 %	-6 548 332	2,0 %
	Toimintakate	-5 988 700	-5 883 006	105 694	98,2 %	-5 678 170	3,6 %
MUSEOKESKUS	Toimintatuotot	661 000	717 376	56 376	108,5 %	300 872	138,4 %
	Henkilöstökulut	-1 959 600	-1 918 912	40 688	97,9 %	-1 813 728	5,8 %
	Muut kulut	-3 612 600	-3 300 230	312 370	91,4 %	-2 095 713	57,5 %
	Toimintakulut yht.	-5 572 200	-5 219 142	353 058	93,7 %	-3 909 441	33,5 %
	Toimintakate	-4 911 200	-4 501 766	409 434	91,7 %	-3 608 569	24,8 %
LIIKUNTA- PAIKKA- PALVELUT	Toimintatuotot	3 735 000	2 997 548	-737 452	80,3 %	2 602 641	15,2 %
	Henkilöstökulut	-2 067 500	-2 013 333	54 167	97,4 %	-1 832 335	9,9 %
	Muut kulut	-14 666 000	-14 800 682	-134 682	100,9 %	-13 470 550	9,9 %
	Toimintakulut yht.	-16 733 500	-16 814 015	-80 515	100,5 %	-15 302 885	9,9 %
	Toimintakate	-12 998 500	-13 816 467	-817 967	106,3 %	-12 700 244	8,8 %
KANSALAIS- TOIMINNAN PALVELUT	Toimintatuotot	276 000	253 157	-22 843	91,7 %	275 593	-8,1 %
	Henkilöstökulut	-1 257 700	-1 144 621	113 079	91,0 %	-1 159 582	-1,3 %
	Muut kulut	-5 171 000	-4 887 551	283 449	94,5 %	-4 368 374	11,9 %
	Toimintakulut yht.	-6 428 700	-6 032 172	396 528	93,8 %	-5 527 956	9,1 %
	Toimintakate	-6 152 700	-5 779 015	373 685	93,9 %	-5 252 363	10,0 %
KANSALAIS- OPISTO	Toimintatuotot	1 984 000	1 997 821	13 821	100,7 %	1 751 018	14,1 %
	Henkilöstökulut	-3 580 900	-3 649 304	-68 404	101,9 %	-3 558 712	2,5 %
	Muut kulut	-1 602 000	-1 562 498	39 502	97,5 %	-1 543 955	1,2 %
	Toimintakulut yht.	-5 182 900	-5 211 802	-28 902	100,6 %	-5 102 667	2,1 %
	Toimintakate	-3 198 900	-3 213 981	-15 081	100,5 %	-3 351 649	-4,1 %
KAUPUNGIN- TEATTERI	Toimintatuotot	1 756 000	1 380 979	-375 021	78,6 %	1 483 805	-6,9 %
	Henkilöstökulut	-3 857 000	-3 572 626	284 374	92,6 %	-3 613 913	-1,1 %
	Muut kulut	-2 717 000	-2 626 353	90 647	96,7 %	-2 719 377	-3,4 %
	Toimintakulut yht.	-6 574 000	-6 198 979	375 021	94,3 %	-6 333 290	-2,1 %
	Toimintakate	-4 818 000	-4 818 000	0	100,0 %	-4 849 485	-0,6 %
MUSIIKKI- KESKUS	Toimintatuotot	1 294 000	564 216	-729 784	43,6 %	495 882	13,8 %
	Henkilöstökulut	-3 125 600	-2 935 641	189 959	93,9 %	-2 697 052	8,8 %
	Muut kulut	-2 286 000	-1 939 958	346 042	84,9 %	-1 918 968	1,1 %
	Toimintakulut yht.	-5 411 600	-4 875 599	536 001	90,1 %	-4 616 020	5,6 %
	Toimintakate	-4 117 600	-4 311 383	-193 783	104,7 %	-4 120 138	4,6 %
TUKIPALVELUT	Toimintatuotot	1 329 000	304 026	-1 024 974	22,9 %	1 853	16307,2 %
	Henkilöstökulut	-574 900	-527 570	47 330	91,8 %	-269 131	96,0 %
	Muut kulut	-1 121 400	-219 846	901 554	19,6 %	-60 058	266,1 %
	Toimintakulut yht.	-1 696 300	-747 416	948 884	44,1 %	-329 189	127,0 %
	Toimintakate	-367 300	-443 390	-76 090	120,7 %	-327 336	35,5 %
HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN PALVELU- ALUE YHT.	TOIMINTATUOTOT	11 868 000	9 010 640	-2 857 360	75,9 %	7 781 826	15,8 %
	Henkilöstökulut	-19 932 900	-19 114 281	818 619	95,9 %	-18 110 100	5,5 %
	Muut kulut	-34 488 000	-32 663 367	1 824 633	94,7 %	-29 559 680	10,5 %
	TOIMINTAKULUT YHT.	-54 420 900	-51 777 648	2 643 252	95,1 %	-47 669 780	8,6 %
	TOIMINTAKATE	-42 552 900	-42 767 008	-214 108	100,5 %	-39 887 954	7,2 %

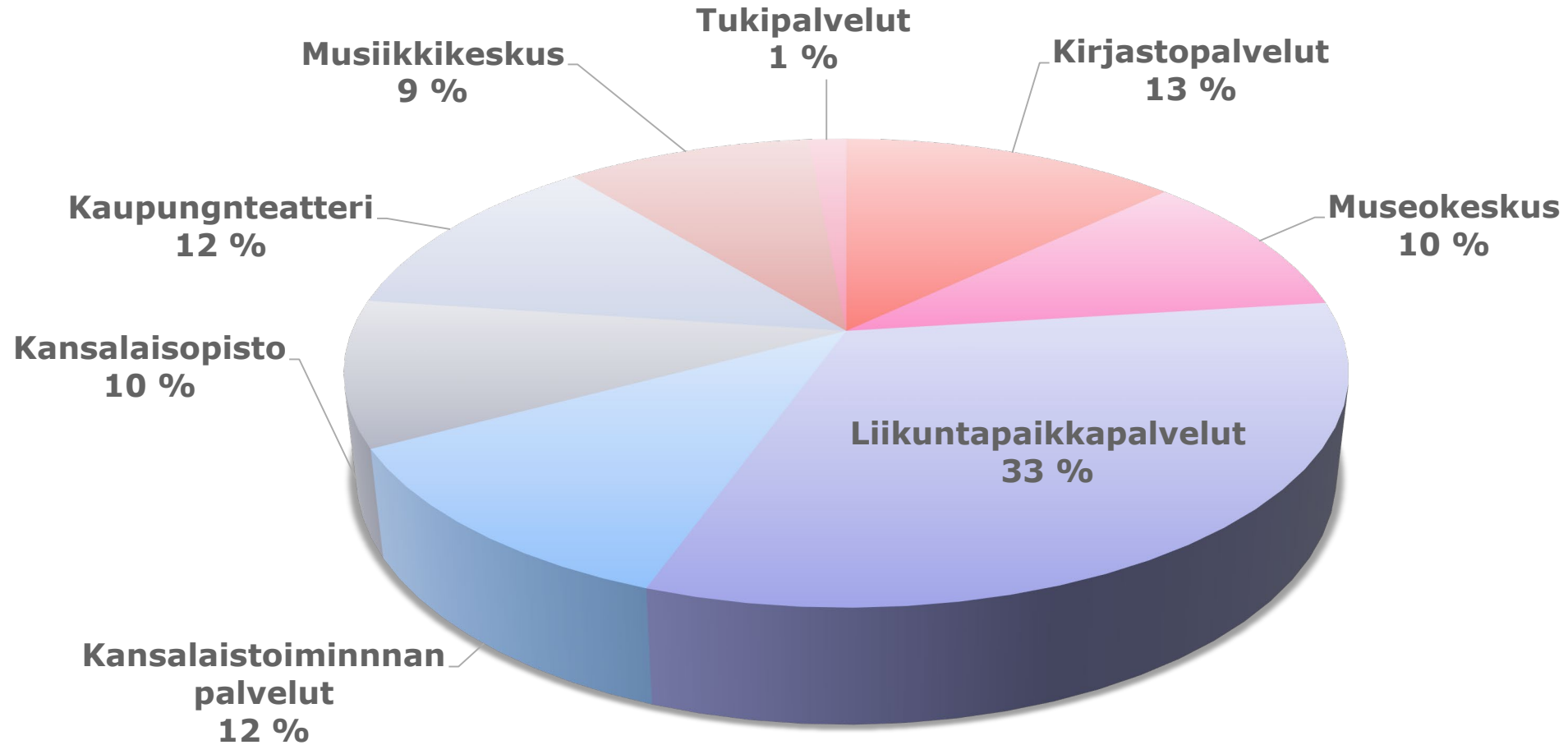
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue VUODEN 2021 TILINPÄÄTÖSTIETOJA

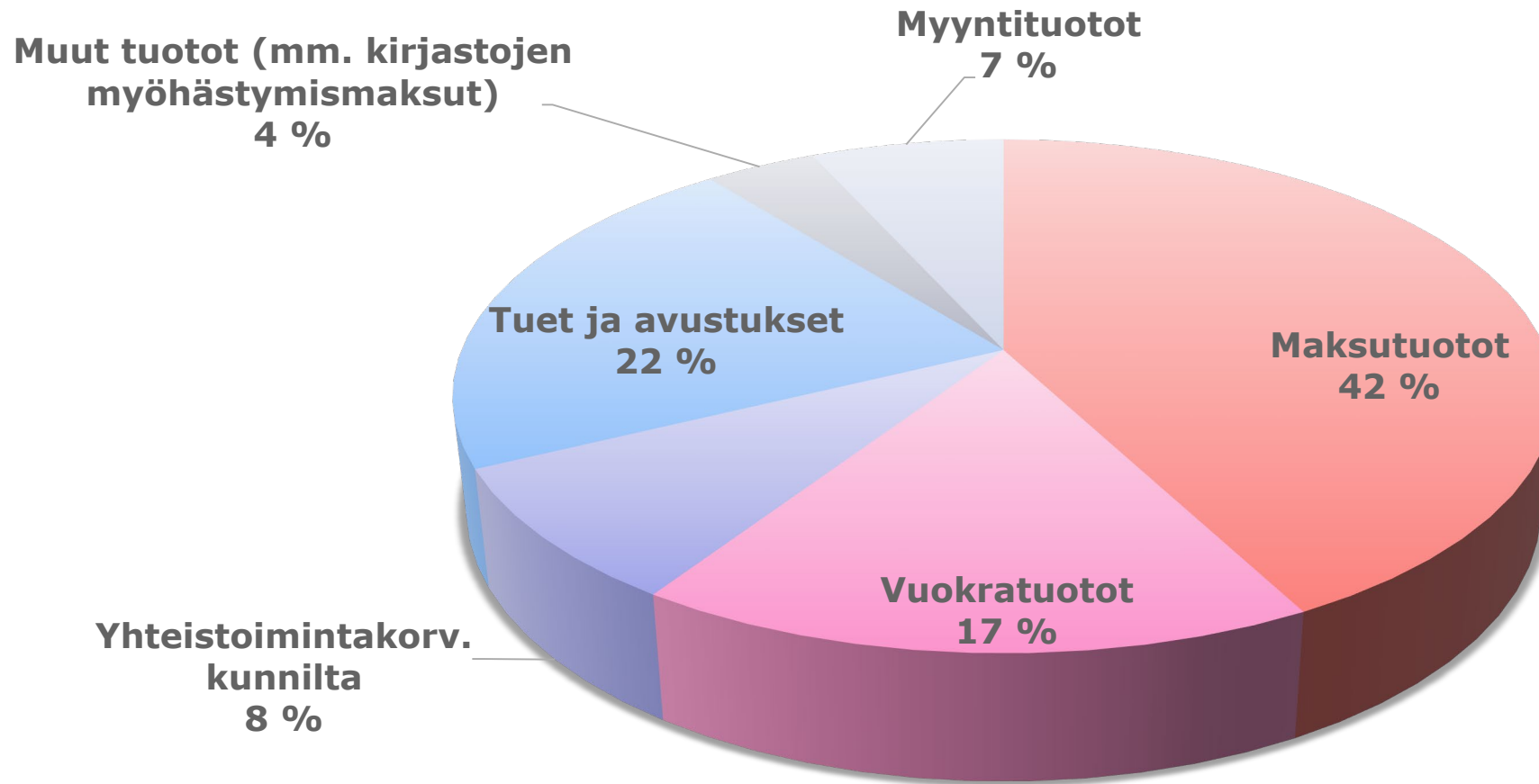
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen menorakenne 2021 (-51,8 M€)

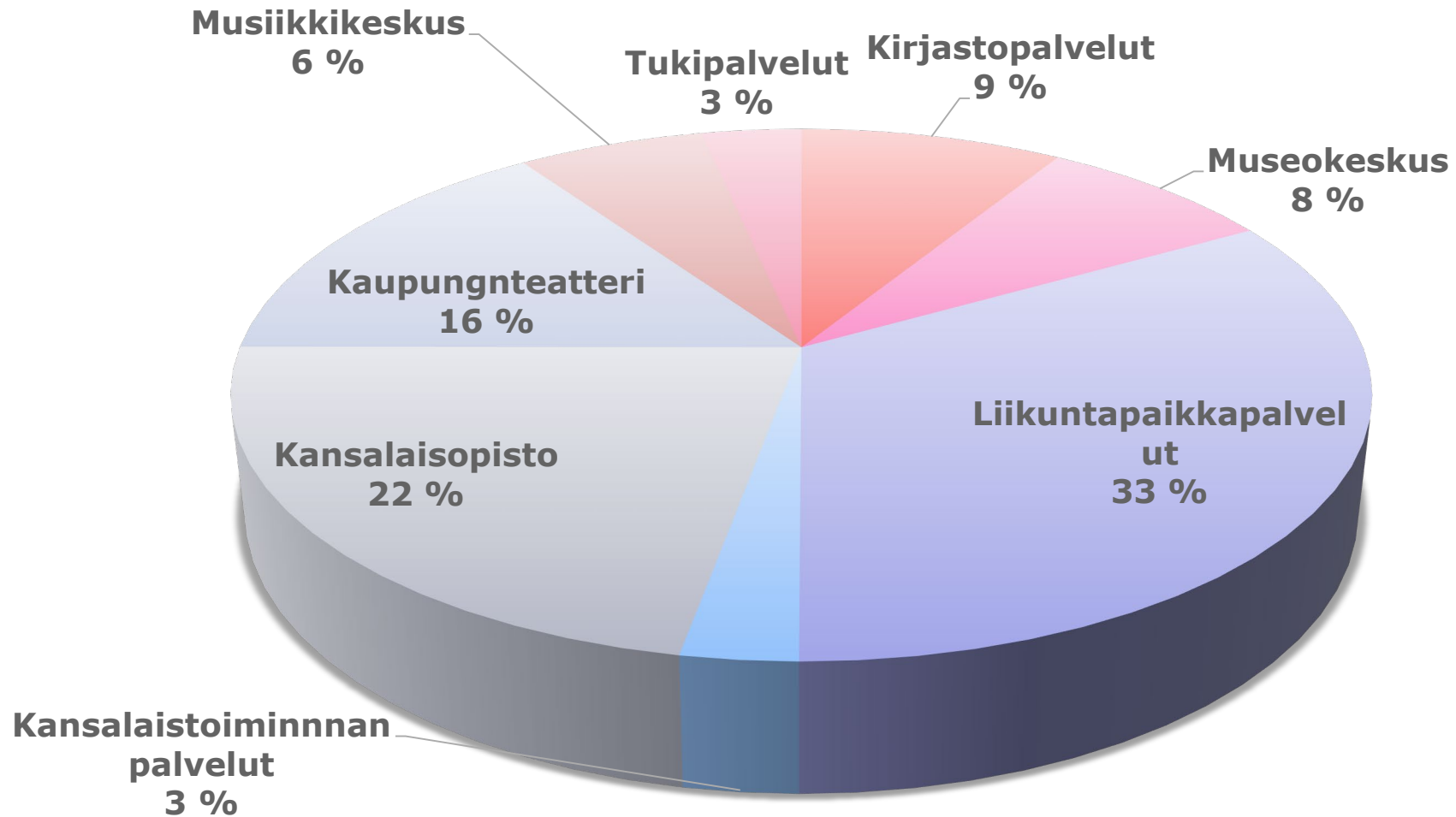
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen menot palveluprosesseittain 2021 (-51,8 M€)

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen tulorakenne 2021 (9,0 M€)

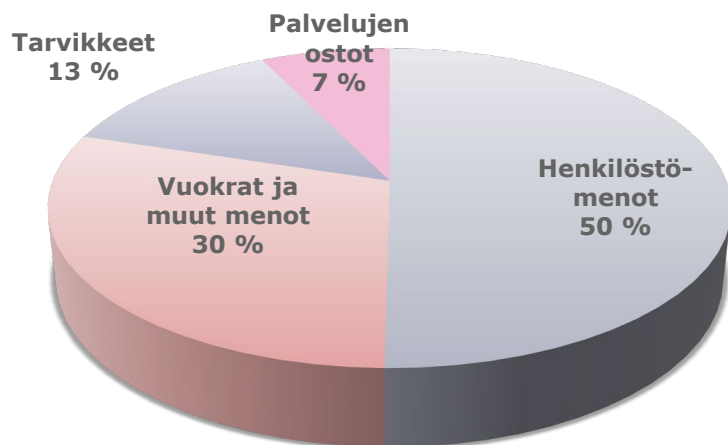

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen tulot palveluprosesseittain 2021 (9,0 M€)

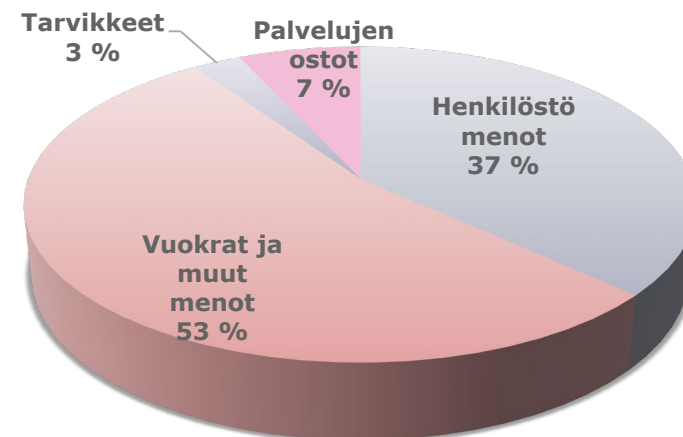

Palveluprosessit / toimintakulut

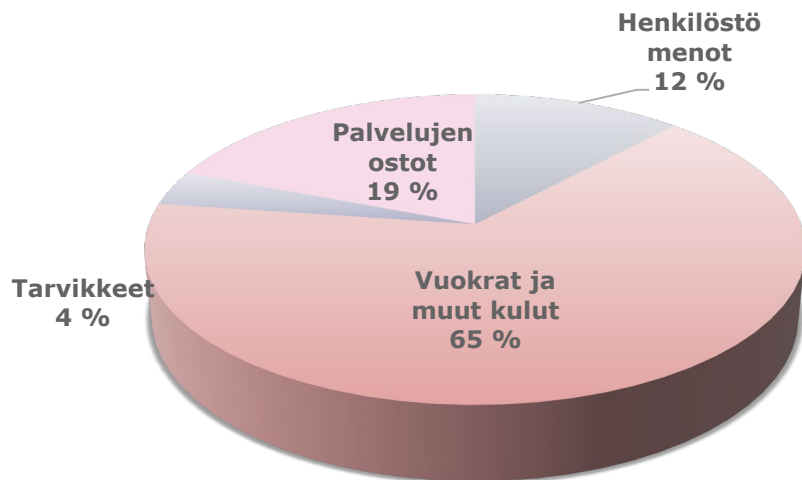
Kirjastopalvelut / toimintakulut -6,7 M€

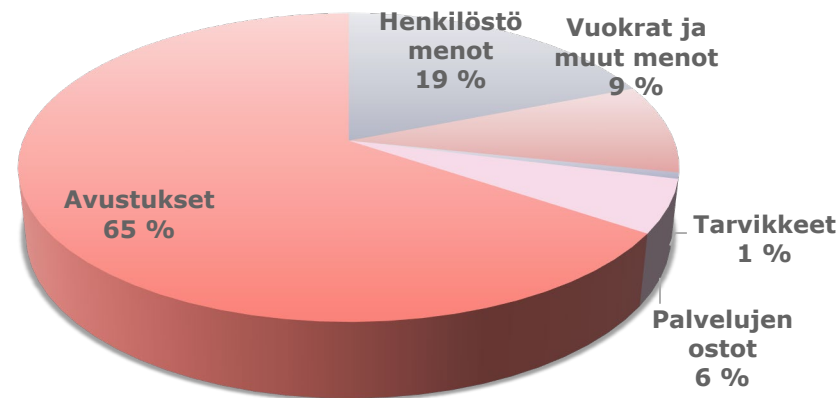
Museokeskus / toimintakulut -5,2 M€

Liikuntapaikkapalvelut / toimintakulut -16,8 M€

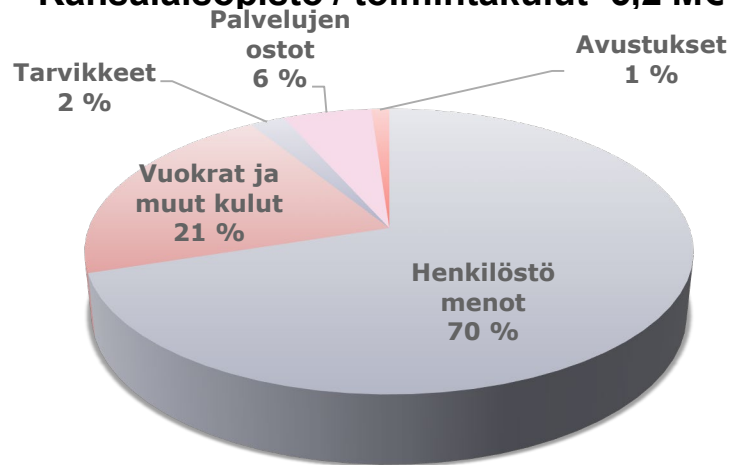

Kansalaistoiminnan palv./ toimintakulut -6,0 M€

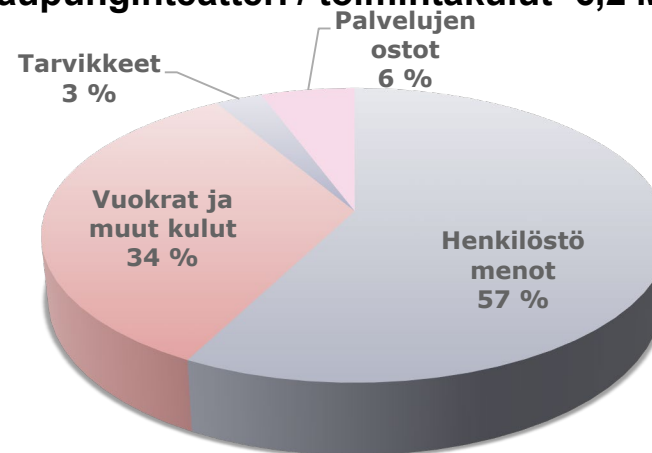

Palveluprosessit / toimintakulut

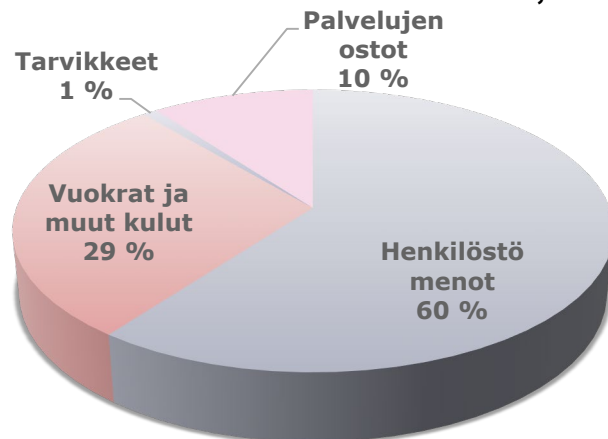
Kansalaisopisto / toimintakulut -5,2 M€

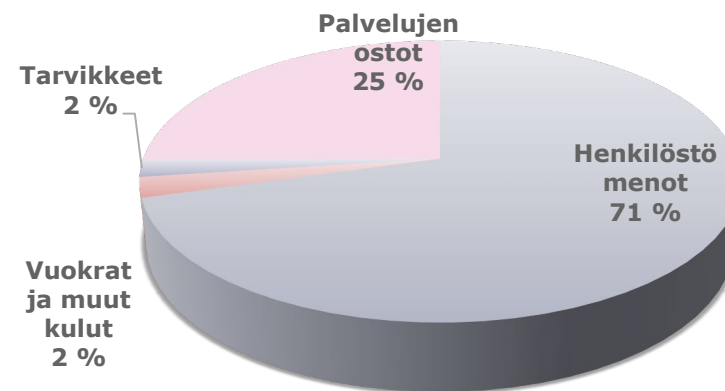
Kaupunginteatteri / toimintakulut -6,2 M€

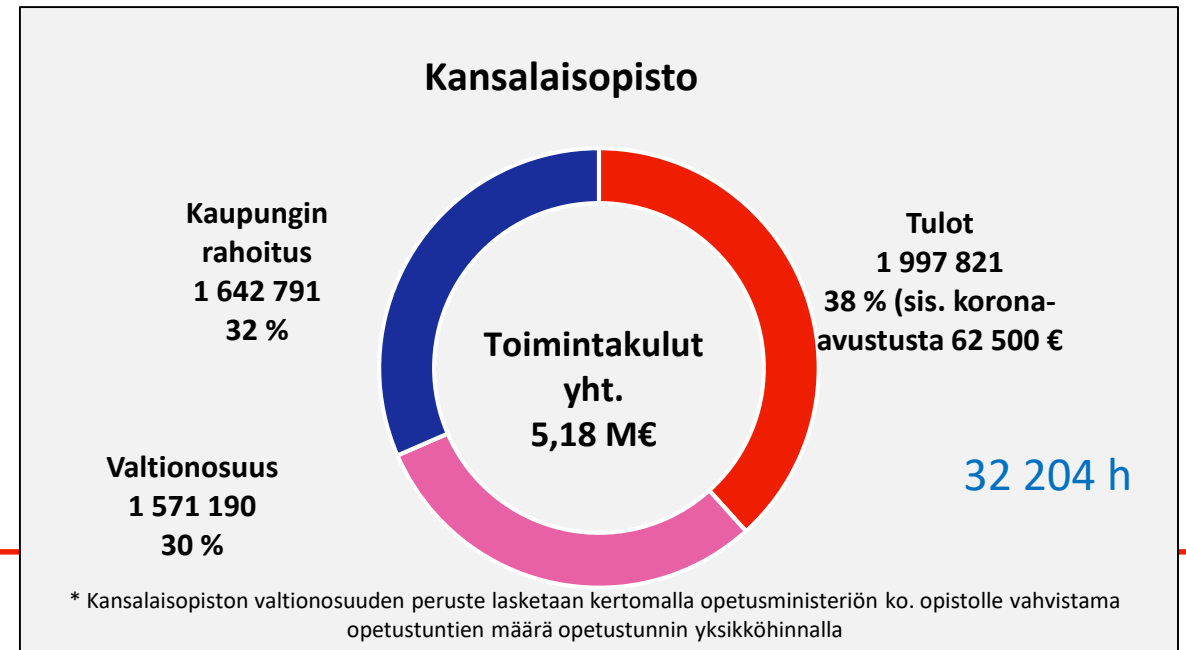
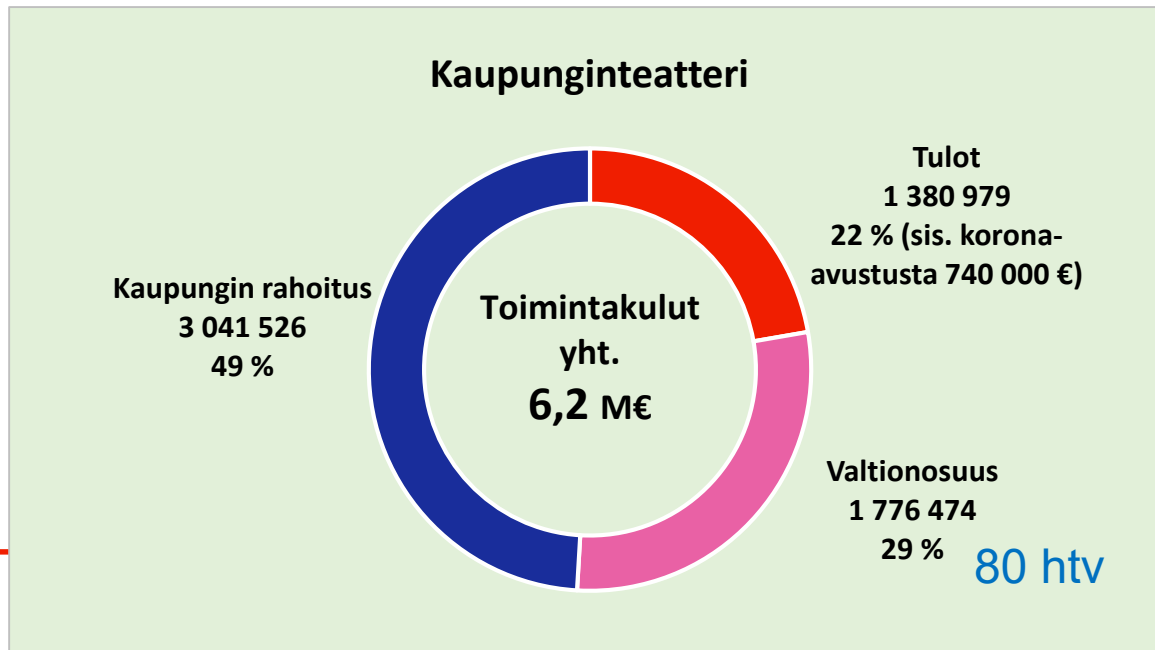
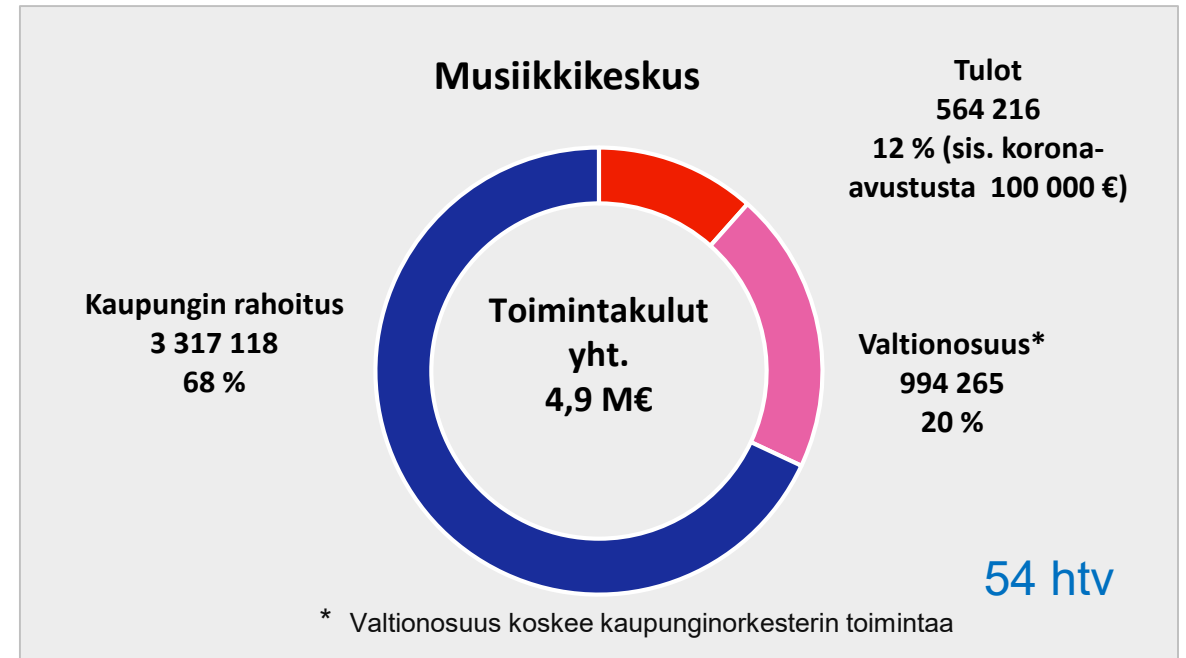
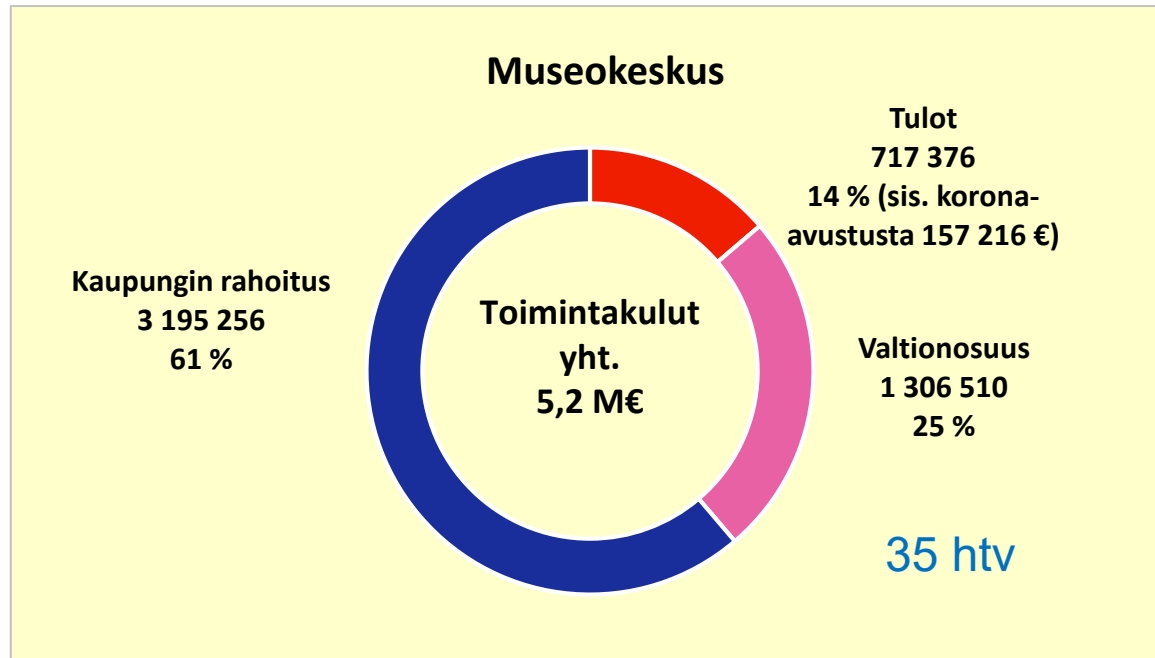
Musiikkikeskus / toimintakulut -4,9 M€

Tukipalvelut / toimintakulut -0,8 M€

Kuopion kulttuurilaitosten ja kansalaisopiston valtionosuudet % kuluista/ TP 2021

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen toimintatietoa 2021

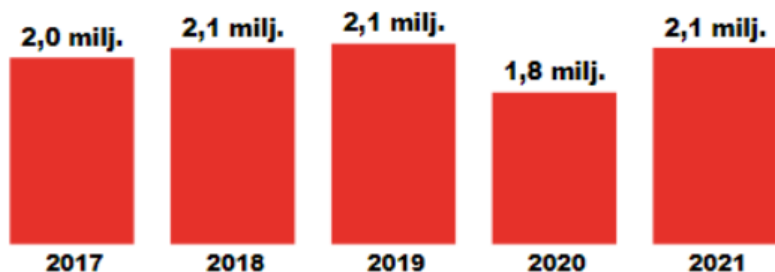
Pandemia vaikutti toimintaan edelleen vuonna 2021

Ostopalvelukunnat Kaavi ja Tuusniemi

Kirjastojen lainat yht.

Käyttäjäkoulutuksiin osallistuneet

Tapahtumiin osallistuneet

E-kirjaston lainat

104,483

Omatoimikirjaston aukioloaika tuntia

18,703

Fyysiset käynnit

986,922

Kirjastot 2020

- Fyysisiä käyntejä noin 1,0 milj.
- Lainoja noin 2,1 milj.
- Lainaaajia 36 110 (perheet lainaavat usein yhdellä kortilla).

-Omatoimikirjastoja on 7: Maaningan (v. 2021). Karttula, Nilsin, Jynkän, Puijonlaakson, Kaavin ja Tuusniemen kirjastot.

- Sähköisten palveluiden osuus kasvaa. E-lainaaminen on ollut mahdollista vuodesta 2018 saakka.

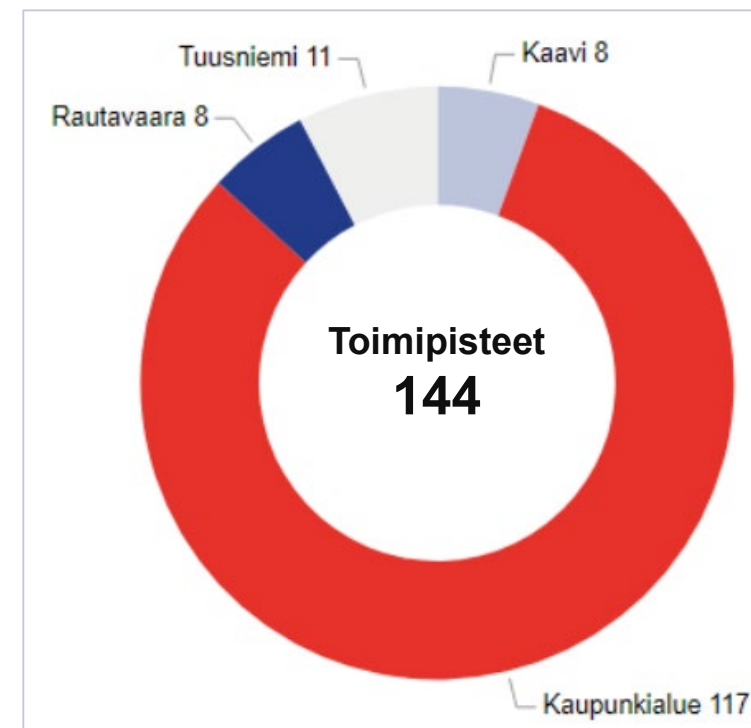
Kirjastojen verkkoasioinnit

Kansalaisopisto 2021

- Opetustunnit 43 692 (2020 /40314; 2019 / 44 402)
- Kurseja 1935, joista etä-/verkkokursseja 48.
- Luentoja ja tapahtumia 55,joilla osallistujia 2608.

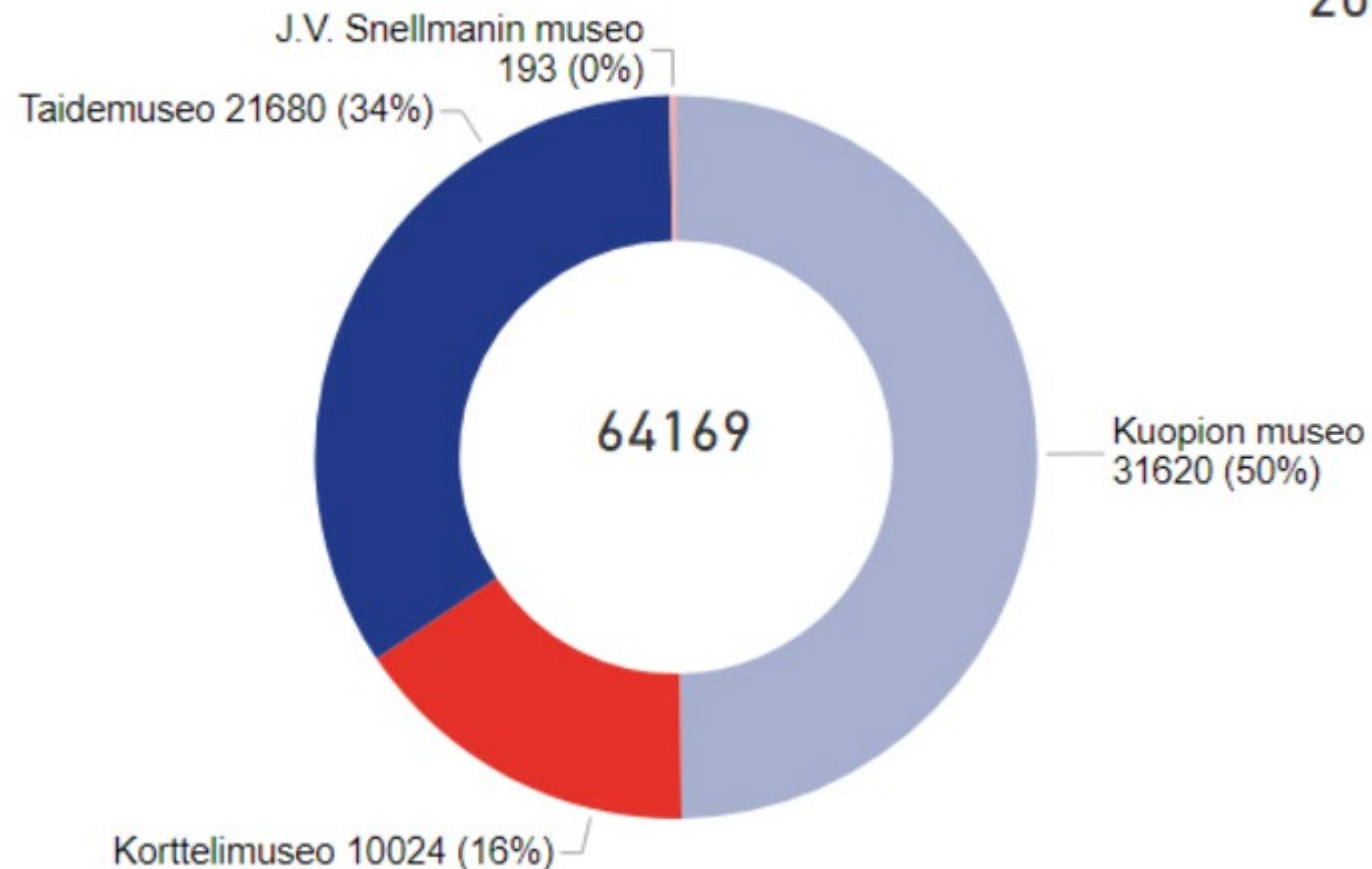

KUOPION
MUSEOT

Museoiden toimintaan osallistuneet

2021

Museot 2021

- Kuopion museon uudet tilat, näyttelytilat, museokauppa, kahvila ja kokoustilat, avattiin yleisölle 15.6.2021. Heinäkuussa uudessa museossa kävi yli 10.000 tuhatta asiakasta.

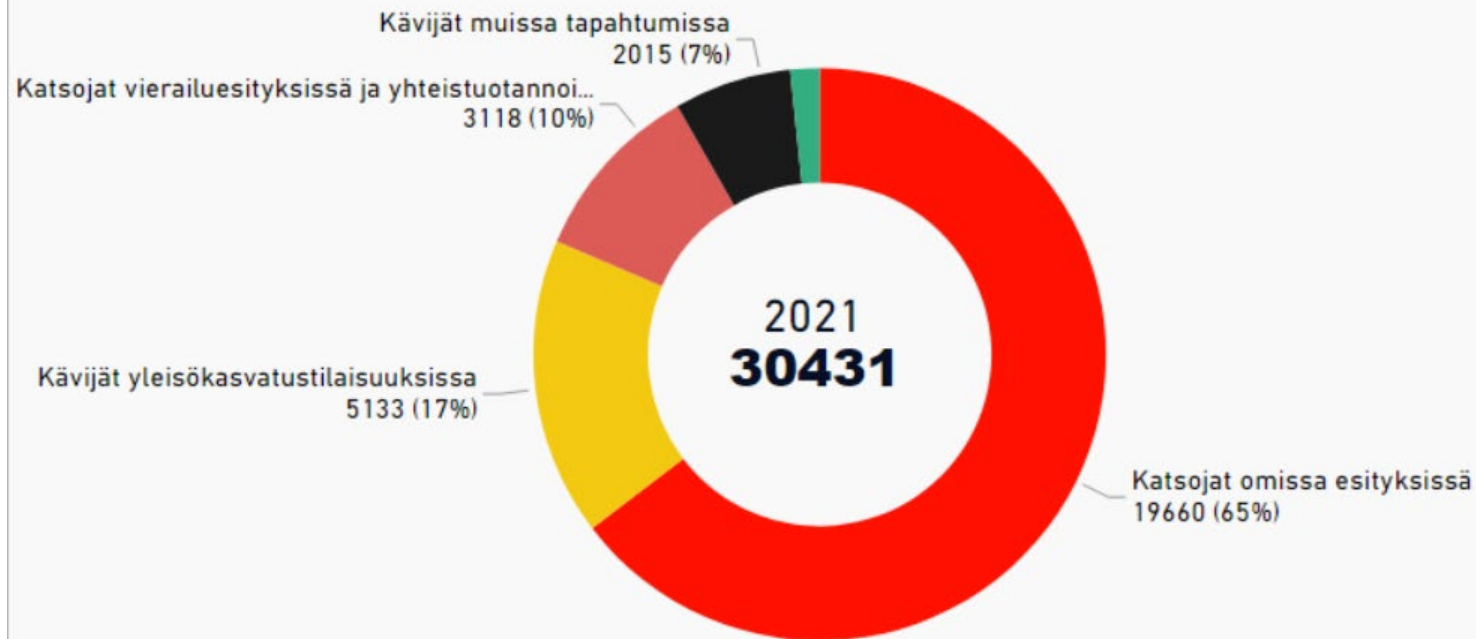
-Vuonna 2021 museoiden toimintaa osallistui noin 64 000 asiakasta, heistä ohjattuun toimintaan osallistui n. 5900.

Asiakkaat

2021	64 169
2020	24 254
2019	51 773
2018	83 339

Kaupunginteatterin kävijät

- Kaupunginteatteri oli suljettu pandemian vuoksi keväällä 2021.

Kävijät yht.	
2021	30 400
2020	39 900
2019	77 200

Teatteritalossa kävijät
yht. v. 2021

30430

Katsojat omilla
esityksissä v. 2021

19660

Omien esitysten lkm.
v. 2021

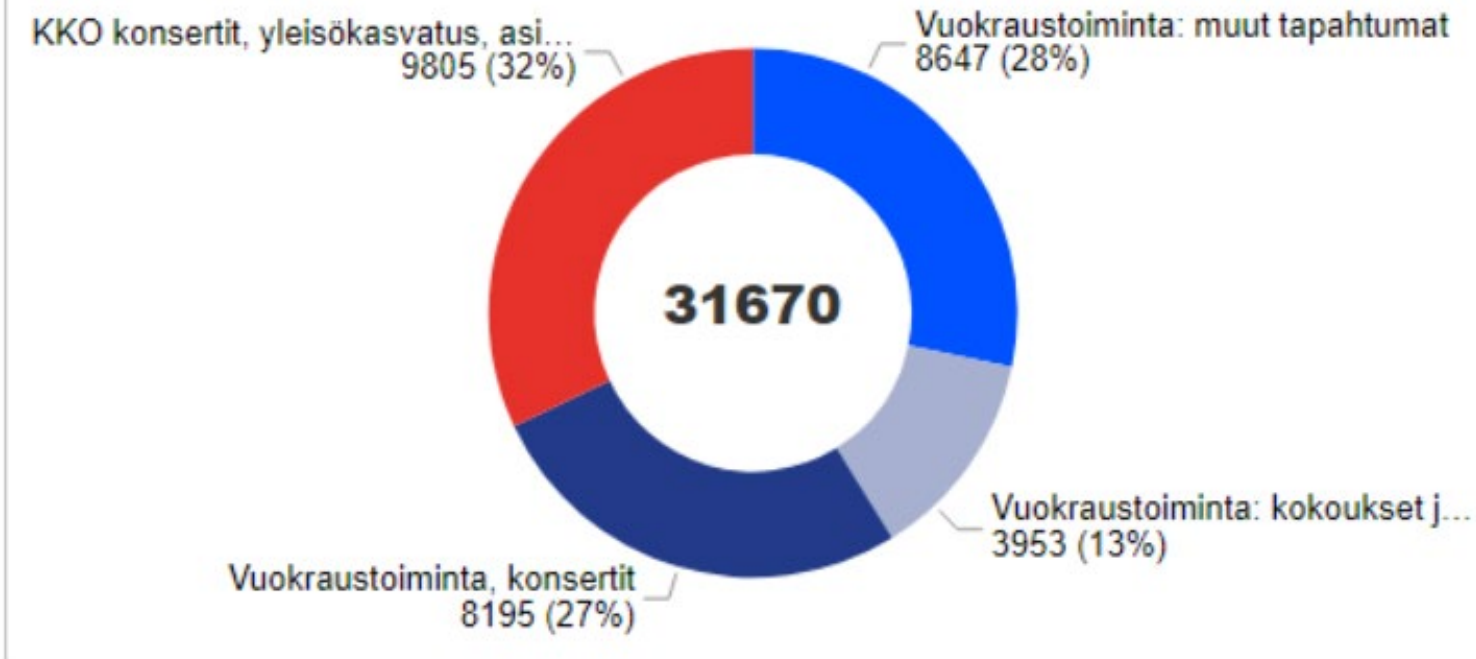
99

Vierailuesitysten ja
yht. tuotantojen lkm.
v. 2021

36

Musiikkikeskuksen asiakkaat 2021

2021

- Musiikkikeskus oli suljettu pandemian vuoksi keväällä 2021.
- Musiikkikeskuksessa kävijöitä oli noin 31 700. Kävijöistä kaupunginorkesterin kuulijoita oli noin 12 000.
- Musiikkikeskuksella tapahtumia oli 401, joista kaupunginorkesterin osuus oli 51.
- Kaupunginorkesterin verkkolähetyksen kuulijoita oli noin 304 000 vuonna 2021.

MK:n asiakkaat 2021

31670

Tapahtumat
yhteensä 2021

401

KKO:n tapahtumat
2021

89

KKO:n tapahtumat
Musarilla 2021

51

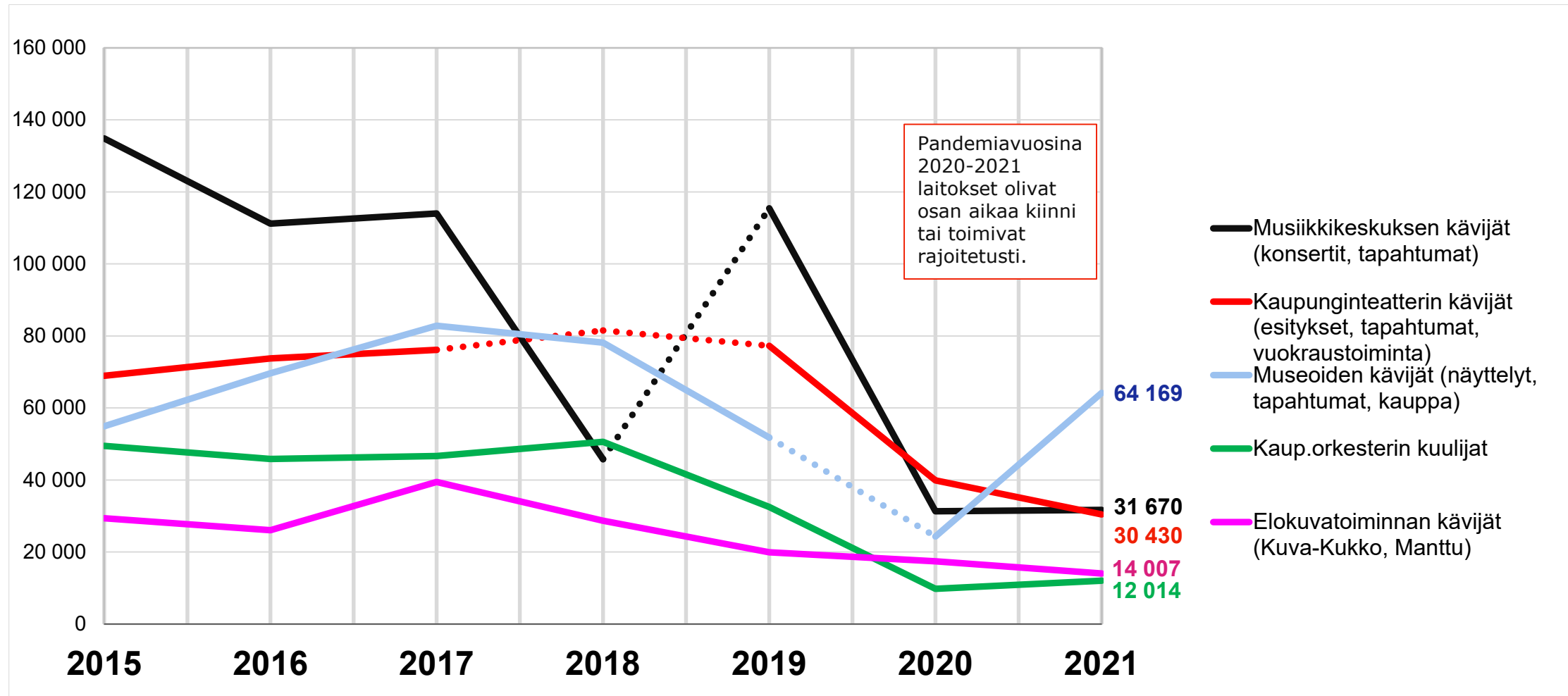
Asiakkaat

2021 31 670

2020 31 300

2019 115 500

Kulttuurilaitosten kävijät 2015 - 2021

*) Teatterin musikaalien (2014-2015 Sound of Music ja 2017-2018 Viulunsoittaja katolla) kävijät ovat mukana sekä teatterin että orkesterin määrissä.

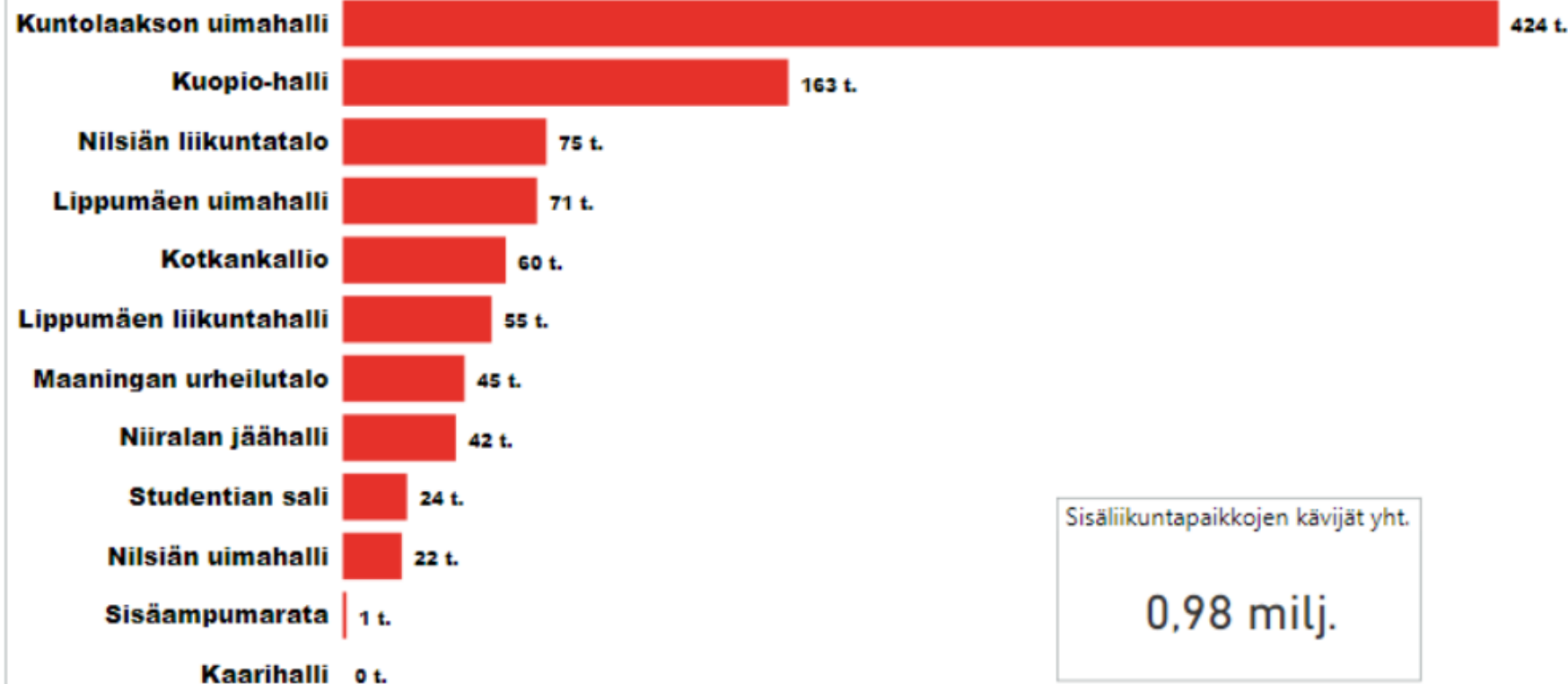
*) Vuodet 2016-2020 sisältävät museokohteissa kävijöiden lisäksi museokohteiden ulkopuolella järjestettyjen näyttelyiden ja yleisötilaisuuksien kävijät.

Sisäliikuntapaikat 2021

Sisäliikuntapaikkojen kävijät

Vuosi ● 2021

Sisäliikuntapaikkojen kävijät yht.

0,98 milj.

2021

- Sisäliikuntapaikoissa oli rajoituksia pandemian takia.
- Kuopion kaupungin sisäliikuntapaikkojen kävijämäärä oli noin 1 milj.
- Kuntolaakson uusi uimahalli avattiin yleisölle 3.8.2020. Uudessa uimahallissa kävi keskimäärin noin 35 300 asiakasta kuukaudessa.

Uintikävijät yht.

386728

Jäähallin kävijät yht.

41568

Kuntosalikävijät yht.

159858

Kuopiohallin tapahtumien kävijät yht.

2000

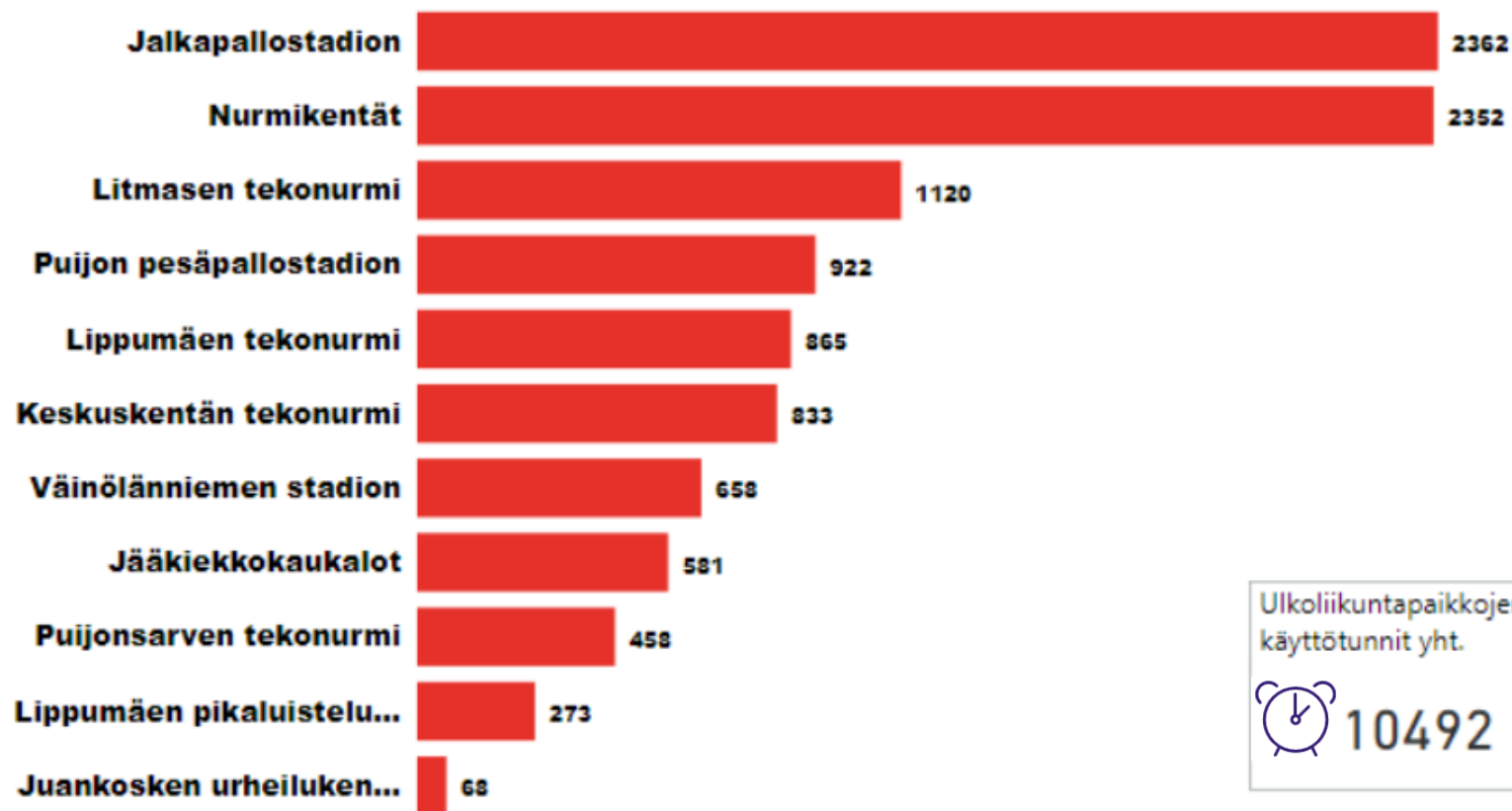

Ulkoliikuntapaikkojen käyttötunnit

Vuosi ● 2021

2021

Vuosi

Ulkoliikuntapaikkojen
käyttötunnit yht.

10492

2020

- Kuopion kaupungin
ulkoliikuntapaikkapalveluiden
varattuja käyttötunteja oli
noin 10 500.

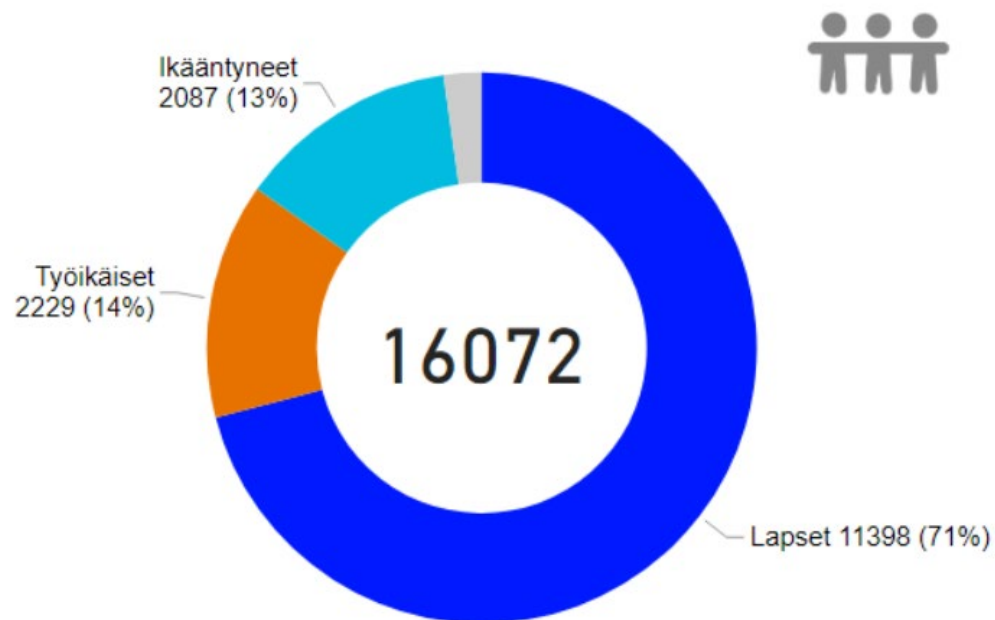
Jalkapallokenttien
käyttötunnit yht.

7990

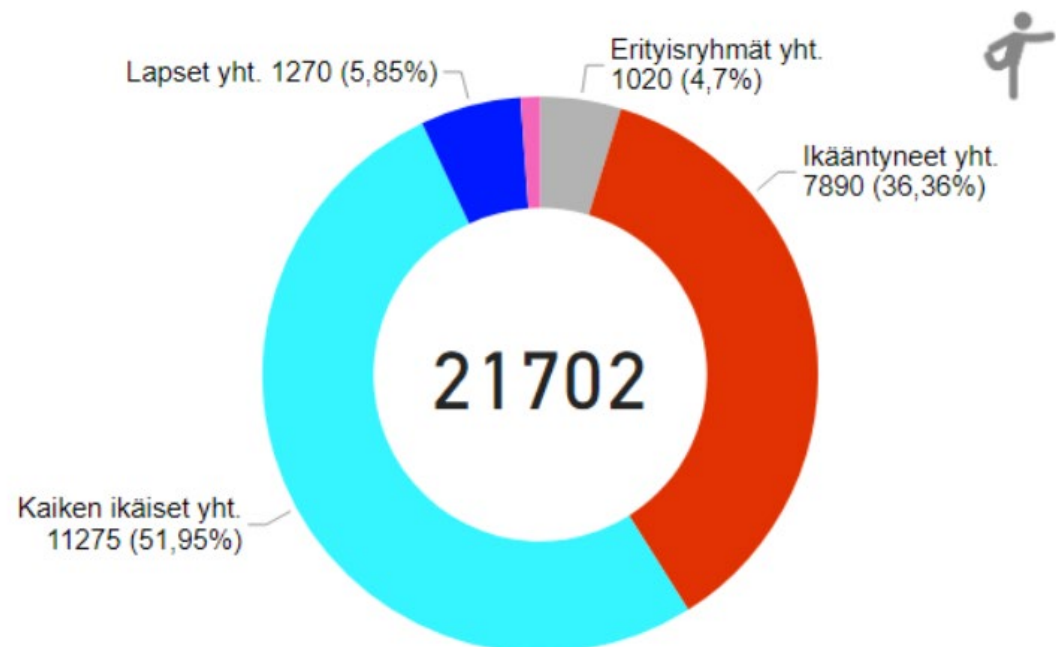
Pesäpallostadionin
käyttötunnit yht.

922

Kulttuuriryhmiin osallistumiskerrat

Liikuntaan aktivointiryhmiin osallistumiskerrat

Supersyysloma 2021

4463

Hyperhiihtoloma 2021

11447

Kesäajan liikuntaan osallistuneet 2021

11275

Asukastoiminta 2021

48 485 osallistumiskertaa

9 asukastilaa ja toimintaa eri pisteissä

Asukas- ja kyläyhdistysten määrä 2021

365

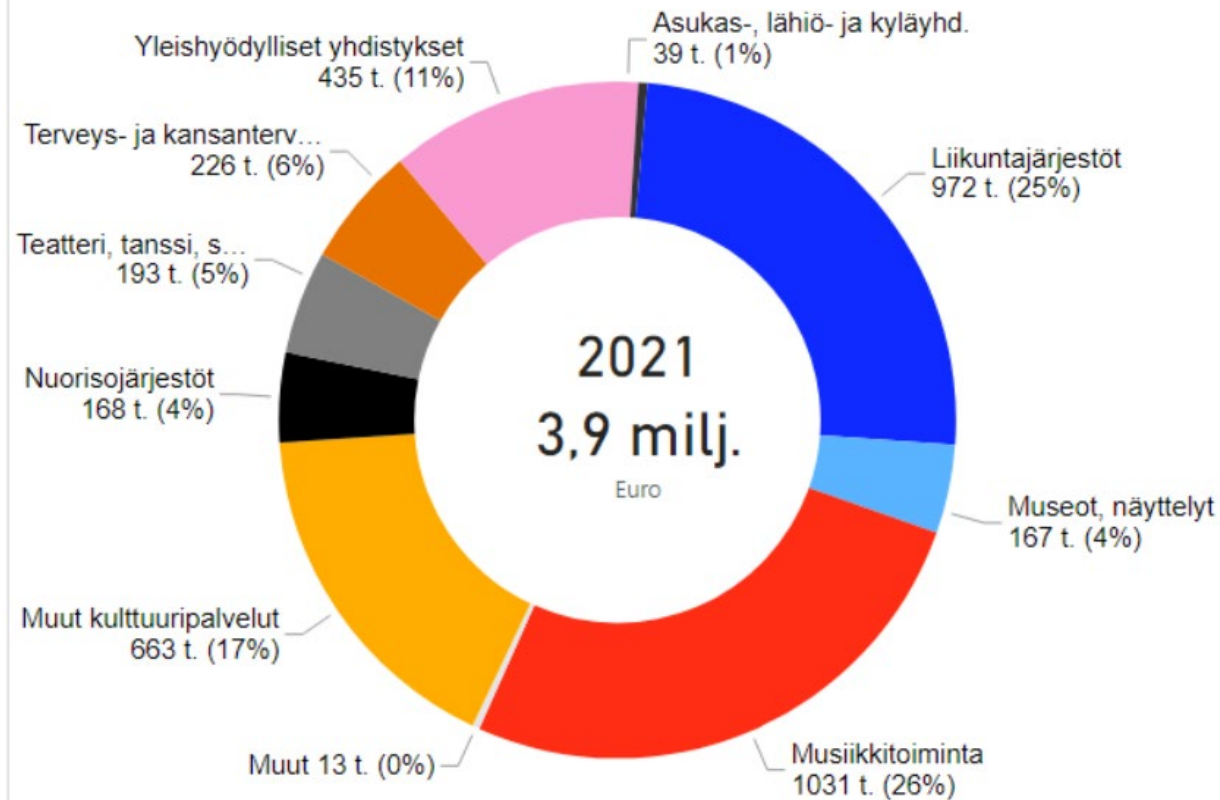
Maksetut järjestö- ja ym. avustukset M€ 2021

3,9 milj.

Elokuvatoiminnan käynnit yht. 2021

14007

Kansalaistoiminnan aktivoinnin maksamat avustukset

Maksetut avustukset (€)

Toiminto	2020	2021
Musiikkitoiminta	1032700	1031400
Liikuntajärjestöt	533772	971516
Yleishyödylliset yhdistykset	447807	435438
Muut kulttuuripalvelut		663019
Teatteri, tanssi, sirkus	401420	193300
Terveys- ja kansanterveysjärj.	210075	226150
Museot, näyttelyt	170100	166550
Nuorisjärjestöt	149978	168350
Muu kulttuuritoiminta	267995	
Asukas-, lähiö- ja kyläyhdy.	42787	39050
Eläkeläisjärjestöt	20400	16800
Muut	8877	13489
Yhteensä	3285911	3925061

Avustuspalvelun asiakkuudet, järjestöjen lukumäärä

Mittari1	2020	2021
Kulttuurijärjestöt ja muut toimijat	87	88
Liikuntajärjestöt	80	77
Nuorisjärjestöt	45	47
Kansanterveys- ja terveysjärjestöt	44	46
Asukas- ja kyläyhdistykset	47	42
Muut yleishyödylliset yhdistykset	47	39
Eläkeläisjärjestöt	28	26
Yhteensä	378	365

*) Sisältää ainoastaan hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen maksamat avustukset.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen **tuloskortit Kuhassa**

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue, Hankkeet ja projektit 01-12/2021

Projektin nimi	Tila	Vastuussa oleva yksikkö (projekti)	Aloituspvm	Loppupvm	Kaupungin rooli	Kokonaisbudjetti (käyttötalous)	III seuranta, tulot	III seuranta, menot
Sanoissa koko maailma	Käynnissä	Kirjastopalvelut	1.3.2021	31.12.2022	Kaupungin oma projekti	12 000	4 378	-4 378
Lukukirjo	Käynnissä	Kirjastopalvelut	1.3.2021	31.12.2022	Kaupungin oma projekti	13 000	9 443	-9 443
Valhetta pakoon	Käynnissä	Kirjastopalvelut	2.3.2020	31.12.2021	Osallisuus- tai kumppanuusprojekti	5 000	5 000	-5 006
Sillanrakentajat	Käynnissä	Museokeskus	1.1.2020	30.6.2021	Yhteistyöprojekti	9 500	6 500	-3 000
Kuopion kulttuurihistoriallisen museon Korona -hanke	Käynnissä	Kulttuurihistoriallinen museo			Kaupungin oma projekti	10 000	10 000	-11 359
Liito-orava LIFE	Käynnissä	Luonnontieteellinen museo	15.8.2018	31.12.2026	Yhteistyöprojekti	153 998	34 649	-2 571
Kuntien kulttuuritoimintalin 166/2019 mukainen alueellinen kehittämistehtävä	Käynnissä	Kansalaistoiminnan palvelut	21.1.2020	30.9.2022	Kaupungin oma projekti	222 000	59 692	-59 692
Hymy -hanke	Päätynyt	Kansalaistoiminnan palvelut	8.1.2019	30.9.2021	Yhteistyöprojekti	20 000	5 648	-4 114
Kielikukkanen suunnittelun ja opetuksen tukena	Käynnissä	Kansalaisopisto	1.8.2021	31.12.2022	Osallisuus- tai kumppanuusprojekti	14 448	4 962	-4 962
Laatu- ja kehittämisavustus 2021 - 2022	Käynnissä	Kansalaisopisto	21.6.2021	31.12.2022	Kaupungin oma projekti	47 200	2 208	-2 208
Työelämän suomea edistyneille	Käynnissä	Kansalaisopisto	12.6.2020	31.12.2021	Kaupungin oma projekti	135 000	47 355	-52 989
Kielikukkanen	Käynnissä	Kansalaisopisto	1.5.2020	31.12.2021	Osallisuus- tai kumppanuusprojekti	19 425	7 888	-10 822
Lupa loistaa 2 / Vapaan sivistystyön henkilöstökoulutus 2020	Käynnissä	Kansalaisopisto	10.4.2020	31.12.2021	Yhteistyöprojekti	23 000	22 733	-22 786
Toiminnallista suomea ja työelämän tietoa	Käynnissä	Kansalaisopisto	10.4.2020	31.12.2021	Kaupungin oma projekti	53 000	40 440	-40 440
Erasmus+KA1; Osaamista ja osallisuutta yhdessä oppien	Käynnissä	Kansalaisopisto	31.12.2019	31.12.2022	Kaupungin oma projekti	69 981	3 046	-3 049
Erasmus+ KA2 / Culture and Art Bridges to Solidary	Käynnissä	Kansalaisopisto	1.11.2019	31.5.2022	Osallisuus- tai kumppanuusprojekti	16 680	3 676	-4 316
ABC - Kotona olevat / opintoseteliavustus maahanmuuttajien kielitaidon sekä yhteiskuntatyöelämävalmiuksien vahvistamiseen	Käynnissä	Kansalaisopisto	19.12.2018	31.5.2021	Kaupungin oma projekti	45 000	15 900	-14 941
Oppien Osaajaksi / Aikuisten perustaitojen ja digitaalisten taitojen vahvistaminen	Käynnissä	Kansalaisopisto	28.11.2018	31.5.2021	Kaupungin oma projekti	40 000	18 964	-19 434
KOR9999 - Korona-avustukset		Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue					351 000	-30 972
KOR9997 - Korona-avustukset		Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue					702 796	-146 500
PALVELUALUE YHTEENSÄ							706 482	-378 792

KOR9999 - Korona-avustukset	Museokeskus	27 000	-24 945
	Kaupunginteatteri	224 000	-1 396
	Musiikkikeskus	100 000	-4 631
KOR9997 - Korona-avustukset	Museokeskus	130 216	-146 500
	Kansalaisopisto	56 500	0
	Kaupunginteatteri	516 080	0